

Q1
2022

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 31 במרץ 2022

תוכן העניינים

ד. ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים 191

197	5. ממשל תאגידי
198	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי הבנקאי ואופן ניהולם
212	7. נספחים
221	מילון מונחים
223	אינדקס

א. דוח הדירקטוריון וההנהלה 5

11	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
16	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
43	3. סקירת הסיכונים
71	4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים

ב. הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי 73

ג. תמצית דוחות כספיים ליום 31 במרץ 2022 77

81	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
89	ביאורים לדוחות הכספיים

Q1
2022

בנק הפועלים

דוח הדירקטוריון וההנהלה
ליום 31 במרץ 2022

תוכן העניינים

43	3. סקירת הסיכונים	11	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
43	3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם	11	1.1. מידע צופה פני עתיד
43	3.2. סיכון אשראי	11	1.2. מידע כספי תמציתי
67	3.3. סיכון שוק	14	1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
69	3.4. סיכון נזילות ומימון	14	1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית
70	3.5. סיכון ציזות	16	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
71	3.6. סיכונים אחרים	16	2.1. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
71	4. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים	20	2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר
71	4.1. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים	26	2.3. המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
72	4.2. בקרות ונהלים	36	2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
		41	2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
		42	2.6. חברות עיקריות

רשימת הטבלאות

12	טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים
17	טבלה 2-1: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין
20	טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד
21	טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו
22	טבלה 2-4: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית
23	טבלה 2-5: הוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
24	טבלה 2-6: פירוט עמלות והכנסות אחרות
24	טבלה 2-7: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות
25	טבלה 2-8: רווח כולל
26	טבלה 2-9: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים
26	טבלה 2-10: ההתפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי מגזרי פעילות גישת ההנהלה
27	טבלה 2-11: סיכון אשראי בעייתי
28	טבלה 2-12: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים
29	טבלה 2-13: יתרות ניירות-ערך
30	טבלה 2-14: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק
30	טבלה 2-15: התפתחות ביתרות הפיקדונות
30	טבלה 2-16: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי משמורת, ניהול, תפעול וייעוץ
31	טבלה 2-17: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
31	טבלה 2-18: מכשירים נגזרים
32	טבלה 2-19: פרטים בדבר דיבידנד ששולם
34	טבלה 2-20: חישוב יחס הלימות ההון
35	טבלה 2-21: יחס מינוף
36	טבלה 2-22: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים
41	טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
44	טבלה 3-1: פרטים בדבר יתרת החובות, לגביהם בוצעו שינויים בתנאים, במסגרת ההתמודדות עם משבר התפשטות נגיף הקורונה, שלא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי
45	טבלה 3-2: פרטים בדבר יתרת החוב הרשומה של אשראי בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה
46	טבלה 3-3: ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור
47	טבלה 3-4: מידע נוסף על תנועה באשראי לציבור לא צובר
49	טבלה 3-5: מדדי סיכון אשראי
50	טבלה 3-6: סיכון אשראי לפי ענפי משק
53	טבלה 3-7: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים
54	טבלה 3-8: ניתוח איכות האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן
55	טבלה 3-9: סיכון אשראי לציבור בענפי הבינוי והנדל"ן בחטיבה העסקית - לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה
58	טבלה 3-10: חשיפות עיקריות למדינות זרות
59	טבלה 3-11: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים
60	טבלה 3-12: סיכונים בתיק הלוואות לדיור

60	טבלה 13-3: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי
61	טבלה 14-3: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק
61	טבלה 15-3: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 רבעונים אחרונים
62	טבלה 16-3: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק
63	טבלה 17-3: יתרת האשראי לאנשים פרטיים בישראל
63	טבלה 18-3: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בישראל בהתאם להכנסה הממוצעת ולגודל הלווה
64	טבלה 19-3: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בישראל בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הלווים
64	טבלה 20-3: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בישראל בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון
65	טבלה 21-3: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה
66	טבלה 22-3: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק
67	טבלה 23-3: יתרות סיכון האשראי לכל קבוצת לוויים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313) ליום 31 במרץ 2022
67	טבלה 24-3: שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו
68	טבלה 25-3: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של הבנק וחברות מאוחדות שלו
68	טבלה 26-3: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
69	טבלה 27-3: רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי ולשינויים במדד המחירים לצרכן
69	טבלה 28-3: יחס כיסוי הנזילות (LCR)
70	טבלה 29-3: יחס מימון יציב, נטו (NSFR)

רשימת התרשימים

11	תרשים 1-1: נתונים ומדדים עיקריים ליום 31 במרץ 2022
18	תרשים 2-1: תשואות אגרות-חוב ממשלתי ומדד המחירים לצרכן
22	תרשים 2-2: רווח מימוני נטו
27	תרשים 2-3: פילוח האשראי לפי מגזרים עיקריים ליום 31 במרץ 2022

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

ישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 22 במאי 2022, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, ליום 31 במרץ 2022. החל מיום 1 בינואר 2022, מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מאן ולהבא. הנתונים המתייחסים למספרי השוואה בקשר להפרשה להפסדי אשראי וסיווגי חובות לא הוצגו מחדש, אלא אם צוין אחרת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

1.1 מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תוכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצוני", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות", "צריך", "יכול", "יהיה" וביטויים דומים להם. ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחו"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתמששו בכלל, או יתמששו במקצת בלבד, ואף שההתפתחויות בפועל תהיינה הפוכות מאלו שנצפו.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד הבינוי והשיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

1.2 מידע כספי תמציתי

תרשים 1-1: נתונים ומדדים עיקריים ליום 31 במרץ 2022

איכות האשראי	גידול באשראי	ריווחיות	הון
0.92% NPL*	3.0% אשראי עסקי ומסחרי	15.6% תשואה להון	11.17% יחס הון עצמי רובד 1
1.36% יחס כיסוי**	4.1% אשראי לדיור	1,654 ש"ח רווח נקי	43,230 ש"ח הון עצמי

* אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית מתוך יתרה רשומה של אשראי לציבור.
** סך ההפרשה להפסדי אשראי מתוך יתרה רשומה של האשראי לציבור.

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים

לשנה שהסתיימה ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.12.2021	31.03.2021	31.03.2022	
מדדי ביצוע עיקריים			
11.8%	13.5%	15.6%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון* ⁽¹⁾
11.9%	13.5%	15.6%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון מנוטרל חריגים* ⁽¹⁾⁽²⁾
0.85%	0.99%	1.05%	תשואה לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
2.48%	2.63%	2.43%	יחס הכנסות ⁽³⁾ לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
1.68%	1.64%	1.72%	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
0.58%	0.60%	0.56%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
54.2%	53.6%	50.9%	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
51.0%	53.6%	50.9%	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות מנוטרל חריגים ⁽²⁾
1.79%	1.80%	1.91%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾⁽⁴⁾
124%	139%	123%	יחס כיסוי נזילות (LCR)
**136%		134%	יחס מימון יציב נטו (NSFR) ⁽⁵⁾
ליום			
31.12.2021	31.03.2021	31.03.2022	
10.96%	11.67%	11.17%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽⁶⁾
14.22%	14.65%	14.44%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון ⁽⁶⁾
6.03%	6.65%	6.12%	יחס מינוף ⁽⁶⁾

- * בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שונתה החל משנת 2022 שיטת המרת התשואה הרבעונית למונחים שנתיים מחישוב מעריכי לחישוב ליניארי. מספרי השוואה הוצגו מחדש כדי להתאים לאופן החישוב בשנת 2022.
- ** הוצג מחדש.
- (1) מחושב על בסיס שנתי.
- (2) אינו כולל הוצאות בגין הפרשות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים.
- (3) סך-כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.
- (4) רווח מימוני מפעילות שוטפת (ראה פרק "התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר" להלן) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.
- (5) יחס מימון יציב (NSFR) מחושב החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021. למידע נוסף, ראה פרק "סיכון נזילות ומימון" להלן.
- (6) יחסי ההון ויחס המינוף ליום 31 במרץ 2022, מביאים בחשבון את הוראות המעבר של יישום התקינה החשבונאית בנושא הפסדי אשראי צפויים. למידע נוסף, ראה פרק [הון הלימות הון ומינוף](#) להלן.

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.12.2021	31.03.2021	31.03.2022	
מדדי איכות אשראי עיקריים			
1.43%	1.82%	1.36%	שיעור הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור*
1.20%	1.53%	0.94%	שיעור אשראי לציבור לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מתוך האשראי לציבור*
(0.06%)	0.03%	(0.06%)	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור
(0.37%)	(0.66%)	(0.66%)	שיעור ההכנסות בגין הפסדי אשראי מתוך אשראי ממוצע לציבור
במיליוני ש"ח			
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד			
4,914	1,354	1,654	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
4,957	1,354	1,654	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מנוטרל חריגים ⁽¹⁾
9,767	2,233	2,716	הכנסות ריבית, נטו
(1,220)	(508)	(600)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
10,848	2,682	2,864	רווח מימוני, נטו**
4,625	1,348	1,132	הכנסות שאינן מריבית
14,392	3,581	3,848	סך הכנסות
3,355	817	889	מזה - עמלות
7,803	1,919	1,958	הוצאות תפעוליות ואחרות
7,753	1,919	1,958	הוצאות תפעוליות ואחרות מנוטרלות חריגים ⁽¹⁾
4,333	1,096	1,161	מזה - משכורות והוצאות נילוות
נתונים נוספים			
3.68	1.01	1.24	רווח נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של הבנק - בסיס (בש"ח)
110.65	-	-	סך-הכל דיבידנד למניה (באגורות) ⁽²⁾

* החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. לעניין זה:

(1) שיעור הפרשה להפסדי אשראי מתוך אשראי לציבור ליום 1 בינואר 2022 לאחר יישום הוראת CECL הינו 1.51%.

(2) בוטל המונח פגום ובמקומו מוצג אשראי לא צובר. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות לא הוצגו מחדש. במידה ולצרכי נוחות מספרי השוואה היו מוצגים מחדש (משמע, חובות צוברים שסווגו בעבר כחובות פגומים, על-פי ההוראות החדשות לא היו נכללים במסגרת החובות שאינם צוברים), שיעור האשראי לציבור לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מתוך האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2021 היה 1.13%.

** רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות (הוצאות) מימוני שאינן מריבית.

(1) אינו כולל הוצאות בגין הפרשות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים.

(2) על-פי מועד ההכרזה.

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים (המשך)

ליום			
31.12.2021	31.03.2021	31.03.2022	
במיליוני ש"ח			
			נתונים עיקריים מהמאזן
638,781	554,398	637,625	סך-הכל נכסים
189,283	159,943	178,317	מזה - מזומנים ופיקדונות בבנקים
71,105	64,798	68,604	ניירות-ערך
352,623	306,117	364,257	אשראי לציבור, נטו
7,926	9,349	8,077	סיכון אשראי בעייתי, נטו
2,897	3,282	3,394	אשראי לציבור שלא צובר הכנסות ריבית (NPL)*
596,034	513,540	594,394	סך-הכל התחייבויות
525,072	455,394	519,776	מזה - פיקדונות הציבור
11,601	6,942	11,370	פיקדונות מבנקים
25,582	21,415	27,411	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
42,735	40,835	43,230	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
			נתונים נוספים
32.1	26.0	31.8	מחיר מניה לטוף תקופה (בש"ח)

* החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. במסגרת זו בוטל המונח פגום ובמקומו מוצג אשראי לא צובר. בנוסף, הלוואות לדירור בפיגור של 90 יום או יותר מסווגות כאשראי לא צובר. במידה ולצרכי נוחות יתרת האשראי לציבור שלא צובר הכנסות ריבית (NPL) ליום 31 בדצמבר 2021 הייתה מוצגת מחדש יתרתה הייתה 3,955 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1.g](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

הבנק מבצע בחינה מקיפה להערכת הסיכונים אליהם הוא חשוף ואומד את המהותיות שלהם. במסגרת תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי להערכת הלימות ההון) הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון ריכוזיות, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון תפעולי (לרבות סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון צד גנדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי-תחרותי, סיכון רגולטורי, סיכון ציות וסיכון מודל. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והם: סיכון משפטי, סיכון כלכלי וסיכון סביבתי (לרבות סיכון אקלים). למידע נוסף ראה [פרק סיכונים מובילים ומתפתחים](#) להלן, פרק סקירת הסיכונים להלן [והדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2021 וליום 31 במרץ 2022](#).

1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית

בסוף שנת 2021 אישרו הנהלת הבנק והדירקטוריון את התוכנית האסטרטגית ובמסגרת זו נקבעו היעדים והאסטרטגיה העסקית לשנים 2022-2024. התוכנית שאושרה מהווה תוכנית המשך ליישום התוכנית האסטרטגית שהותוותה בשנת 2020, תוך ביצוע התאמות ועדכונים נדרשים, בהתאם לביצועי הבנק והשינויים בסביבה העסקית. הליך קביעת היעדים והאסטרטגיה העסקית, בוצע תוך בחינת השלכות התפשטות נגיף הקורונה, השינויים בכלכלה הגלובלית, השינויים בסביבה העסקית בישראל, מהלכי הרגולציה וההתעצמות בסביבה התחרותית בה פועל הבנק, בכלל תחומי פעילותו. התוכנית האסטרטגית גובשה תוך התייחסות למגמות המרכזיות המשפיעות על תעשיית הבנקאות ובהן, התגברות עוצמת התחרות בענף וכניסת שחקנים פיננסיים חוץ בנקאיים, האצת מגמת המעבר לצריכת שירותים פיננסיים בערוצים הישירים (ערוצי דיגיטל, המוקדים הטלפוניים והמכונות לשירות עצמי), המשך הצעדים הרגולטוריים להגברת התחרות במערכת הבנקאית, המשך השקעות משמעותיות בחברות פינטק וכניסתם של שחקנים טכנולוגיים משמעותיים לפעילות מול לקוחות קמעונאיים בזירה הפיננסית.

בנוסף לשינויים אלו, התוכנית האסטרטגית נבנתה תוך התייחסות גם לתרחישים עתידיים אפשריים לענף הבנקאות כפי שאלו פורסמו על-ידי ועדת באזל לענייני בנקאות בפברואר 2018, ועודם רלוונטיים גם בימים אלו. להערכת הבנק, במגזר הבנקאות הקמעונאית (לקוחות פרטיים ועסקים קטנים) קיימת סבירות גבוהה להתממשות, מדורגת על פני שנים, של תרחיש "הבנק המבוזר" בו יבוזרו השירותים הפיננסיים בין בנקים ושחקנים טכנולוגיים. ייתכן כי בתרחיש זה יירקמו שיתופי פעולה בין השחקנים באמצעות מודלים שונים לפעילות.

להערכת הבנק, בבנקאות העסקית והמסחרית, הערך המוסף שחברות הטכנולוגיה הגדולות יכולות לספק ללקוח העסקי הינו קטן יותר יחסית ומכאן שהאיום הנשקף מצד ענקיות הטכנולוגיה בפלחי לקוחות אלו עדיין רחוק יותר. על כן, להערכת הבנק במגזר הבנקאות העסקית קיימת סבירות גבוהה להתממשות תרחיש "הבנק המשופר". בתרחיש זה, יעברו הבנקים הקיימים תהליך מקיף של מודרניזציה ודיגיטציה ויעשו שימוש בטכנולוגיות חדשות כדי לשפר את מערכותיהם, לחדש את הממשק עם הלקוחות, ליצור ערך מוסף, ולהציע שירותים מתקדמים. חלק מהמודלים העסקיים ישתנו, אך הקשר עם הלקוחות ופעילות הליבה יישמרו. יעדי ההון והנזילות, נלקחים בחשבון במסגרת התכנון האסטרטגי והפיננסי של הבנק.

חזון הבנק - "מחויבים לצמיחה באמצעות בנקאות מתחדשת והוגנת ללקוחותינו"

התוכנית האסטרטגית שהותוותה גובשה בראי החזון שאימץ הבנק אשתקד - "מחויבים לצמיחה באמצעות בנקאות מתחדשת והוגנת ללקוחותינו".

אסטרטגיה עסקית

הבנק יפעל ליצירת צמיחה בהיקף פעילותו עם לקוחות הבנקאות הקמעונאית, המסחרית והעסקית. תוכנית הצמיחה מתבססת על שלושה צירים מרכזיים:

1. צמיחה בפעילות הבנקאית

הבנק יפעל לצמיחה בהיקף פעילותו עם לקוחות הבנקאות הקמעונאית, המסחרית והעסקית, תוך שיפור מתמיד בהצעת הערך ללקוחות. כמו-כן, יפעל הבנק לשיפור השירות באמצעות מהלכים לחיזוק תודעת השירות, שיפור זמינות הבנקאי, הגדלת היצע הפעולות והמוצרים בדיגיטל, הרחבת סמכויות הבנקאים במוקדים הטלפוניים וכן הרחבת מגוון ערוצי התקשורת בין הבנק ללקוחותיו. בזירת הלקוחות המסחריים והעסקיים, ימשיך הבנק לפעול לשימור מעמדו המוביל במטרה להיות הבחירה הראשונה של הלקוחות העסקיים. כמו-כן, ימשיך הבנק לשפר תהליכי עבודה וקיצור זמני המענה לצרכי הלקוחות.

2. פיתוח הבנקאות החדשה

הבנק יקדם פיתוח של ערוצי הפצה חדשים עבור השירותים והמוצרים הבנקאים, בדגש על ערוצי הפצה דיגיטליים חדשים הנשענים על יכולות ניתוח דאטה מתקדמות והצטיינות בחוויית המשתמש. כמו-כן, הבנק פועל לייצר הצעות ערך חדשות ללקוחות הקמעונאים באמצעות שיתופי פעולה עם צדדים שלישיים.

3. בניית תשתית ארגונית תומכת צמיחה

הבנק יפעל להנעת תהליכים שיעודדו תרבות ארגונית ממוקדת לקוח, תומכת צמיחה ומאפשרת שיפור ה-delivery וה-Time to market. השימוש בדאטה ואנליטיקה ימשיך בתהליך ההרחבה וההעמקה שהחל לפני מספר שנים, לרבות מסעות לקוח הנתמכים בניית דאטה מתקדם. בנוסף, הבנק החל ביישום פרויקט לביצוע מודרניזציה של מערכות הליבה, ליצירת תשתית בנקאית גמישה ופשוטה יותר, שתשפר את קצב היישום של תהליכים עסקיים חדשים ופיתוח מוצרים חדשים (Time to Market), תשתית לבנקאות פתוחה (Open API) וצמצום עתיד של עלויות IT.

להרחבה בדבר אסטרטגיית הבנק וביטוייה בתחומי פעילותו השונים ראה [פרק יעדים ואסטרטגיה עסקית בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2021](#). בימים אלו פועל הבנק לגיבוש תוכנית אסטרטגית חדשה להתוויית פעילותו של הבנק בטווח הבינוני-ארוך.

האסטרטגיה ותוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט בפרק זה בכל הקשור בתוכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית והמערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי ודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התוכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכניות לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלו יש לציין את הסביבה העסקית בישראל ובעולם ותנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס להשלכות התפשטות נגיף הקורונה בעולם ובישראל, למצב הכלכלה העולמית, למצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור ולשינויים הרגולטוריים והמגבלות החלות על הבנק במסגרתן.

2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי 2.1 מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים 2.1.1 סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

הכלכלה העולמית מתמודדת עתה עם השפעות מאוחרות של מגיפת הקורונה והמדיניות הפיסקאלית והמוניטרית המרחיבה שנלוותה לה. שיעורי האינפלציה בעולם רשמו זינוק חד, בתחילה כתגובה לעליית מחירי האנרגיה והסחורות, אך ככל שנקף הזמן עליות המחירים הפכו לרוחביות. המלחמה שפרצה באוקראינה בחודש פברואר תרמה לעלייה נוספת במחירי האנרגיה והסחורות והחריפה עוד יותר את האינפלציה. מרבית הבנקים המרכזיים בעולם, ובכלל זה בנק ישראל, החלו בתהליך של צמצום מוניטרי והעלאת ריבית. תהליך העלאת הריבית, והצפי להמשך העלאות ריבית מהירות, הביא להתאמה כלפי מטה של מחירי נכסים פיננסיים, ובכלל זה מניות ואגרות-חוב.

כלכלת ארצות-הברית התכווצה ברבעון הראשון של 2022 בשיעור של 1.4% במונחים שנתיים, ובגוש האירו נרשמה צמיחה בשיעור מתון של 0.8%, עם שונות גבוהה בין המדינות החברות בגוש. בשוקי העבודה נמשכה העלייה במספר המועסקים בארצות-הברית ובאירופה, ורמות התעסוקה קרובות לאלו של טרם המשבר. עם זאת, למרות הירידה בשיעורי האבטלה, מספר המשרות הפנויות ממשיך לעלות. הנתונים הכלכליים מצביעים לעת עתה על האטה מסוימת בצמיחה, אך ניתן לומר שההתפתחויות בשווקים הפיננסיים מגלמות חשש לתפנית כלכלית שלילית, זאת על רקע התפרצות האינפלציה והמתיחות הגוברת באירופה.

אינפלציה הליבה ב-12 החודשים שהסתיימו במרץ הגיעה בארצות-הברית ל-6.5% ובגוש האירו ל-2.9%. הבנק המרכזי בארצות-הברית העלה את הריבית בחודש מרץ, לראשונה מאז שנת 2010, מרמה של 0.25% לרמה של 0.5%. בחודש מאי נרשמה עלייה נוספת לרמה של 1.0%. חברי הפד, כמו גם השווקים, צופים העלאות ריבית מהירות נוספות בהמשך השנה. גם באירופה צפויה עליית ריבית ראשונה במחצית השנייה של השנה. בשווקים המתעוררים התמונה הייתה מעורבת. עליית מחירי הדלק והמזון פגעו בצורה הקשה ביותר באוכלוסיות חלשות במדינות בעלות הכנסה נמוכה, ובמספר שווקים מתעוררים נרשמה האצה חדה באינפלציה שפגעה בפעילות הכלכלית. ברוסיה ובאוקראינה צפויה להירשם התכווצות חדה בתוצר בשל השפעות המלחמה וצפויה זליגה גם למדינות להם קשרים ענפים עם רוסיה. כלכלת סין צמחה ברבעון הראשון של שנת 2022 בשיעור של כ-6.8%, אם כי ניכרת האטה מסוימת בקצב הצמיחה שם בחודשים האחרונים, בין היתר בגלל העלייה בתחלואה וסגרים שהוטלו על אזורים גדולים בסין.

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

ברבעון הראשון של השנה נרשמה התכווצות בתוצר בשיעור שנתי של 1.6%, זאת לאחר צמיחה בשיעורים גבוהים וחרגים בשלושת הרבעונים הקודמים. המחצית הראשונה של הרבעון הושפעה מגל התחלואה מזן האומיקרון, ובמחצית השנייה פרצה המלחמה באוקראינה. הממשלה החליטה לא להטיל מגבלות על הפעילות הכלכלית חרף התחלואה הגבוהה, וכפועל יוצא השפעות התחלואה על המשק היו מתונות. באשר למלחמה באוקראינה, משקל הסחר של ישראל עם רוסיה ואוקראינה אינו גבוה, ולכן ההשפעה הישירה על הכלכלה אינה משמעותית. העימות הביא לעלייה חדה במחירי האנרגיה באירופה, וכן לעלייה במחירי הסחורות, ואלו עשויים להשפיע על המשק הישראלי בהמשך. ירידה במחירי המניות בעולם ועליית האינפלציה הביאו לירידה קלה בצריכה הפרטית ברבעון הראשון. ירידה נרשמה גם ביצוא הסחורות והשירותים. בשוק הנדל"ן למגורים ניכרת עלייה הן בהשקעה בבנייה וכן עלייה בביקושים לדירות. עליית מחירי הדירות האיצה לקצב שנתי של 16.3%. מגמת השיפור בשוק העבודה נמשכה, כששיעור האבטלה ירד בחודש מרץ לרמה של 3.4%, שדומה כבר לזו של טרום תקופת הקורונה. מספר המשרות הפנויות גבוה, והשכר במגזר העסקי נמצא במגמת עלייה. בהסתכלות קדימה אנו מזהים גורמי סיכון שעשויים להאט את הפעילות ולהגביר סיכונים. האינפלציה הגבוהה בעולם הביאה לתפנית במדיניות המוניטרית, ולעלייה במחירי ההון ובפרמיות הסיכון בשווקים הפיננסיים. האינפלציה שחקה את כוח הקנייה של הציבור, וירידות המחירים בשווקים פוגעות בתחושת העושר של הציבור. יחד עם זאת, נתוני הפתיחה של המשק הם טובים, ובכלל זה אינפלציה שעדיין נמוכה ביחס לעולם, גירעון תקציבי נמוך, ושיעור חיסכון פרטי גבוה.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

ברבעון הראשון של השנה נצטבר עודף תקציבי של 23.4 מיליארד ש"ח זאת לעומת גירעון של 23.3 מיליארד ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגירעון המצטבר ב-12 החודשים האחרונים שמסתיימים בחודש מרץ ירד לרמה של 1.4% מהתוצר. ההסבר העיקרי לירידת הגירעון הוא גידול חד בהכנסות המדינה ממסים שמקורו בצמיחה, בריבוי עסקות נדל"ן ובעליית מחירי הנכסים. ריבית בנק ישראל נותרה ברבעון הראשון ללא שינוי ברמה של 0.1%, ועלתה בהחלטה מיום 11 באפריל 2022 לרמה של 0.35%. לאור האינפלציה הגבוהה והצפי לעליית ריביות נוספות בארצות-הברית ובמדינות נוספות, השווקים מגלמים ציפייה להמשך עלייה בריבית בחודשים הקרובים.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן "הידוע" עלה ברבעון הראשון של שנת 2022 בשיעור של 1.2%, שיעור גבוה ביחס לעונתיות המאפיינת בדרך כלל את הרבעון הראשון. מדד המחירים בגין חודש מרץ 2022 עלה בשיעור של 0.6%, והוא גבוה ב-3.5% לעומת המדד במרץ אשתקד. מדד המחירים לחודש אפריל עלה ב-0.8%. העלייה באינפלציה היא תופעה עולמית שהתפתחה במהלך שנת 2021 והוחרפה בחודשים האחרונים בעקבות המלחמה באוקראינה. יחד עם זאת, ניתן לראות שעליות המחירים עתה הן לא רק תגובה לזעזועי צד ההיצע, שנובעים מפגיעה בתהליכי האספקה או עליית מחירי אנרגיה, אלא הפכו לרוחביות, וכוללות גם התייקרות במחירי שירותים מקומיים. האינפלציה בישראל עדיין מתונה ביחס לזו שברוב המדינות המפותחות, בעיקר בשל היעדר התלות במחירי הגז הטבעי בעולם.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

השקל פוחת במהלך הרבעון הראשון של השנה בשיעור של 2.1% מול הדולר האמריקאי, ומול סל המטבעות הוא פוחת ב-0.1%. בנק ישראל סיים את תוכנית רכישות מטבע-החוץ בשלהי שנת 2021 וזו לא חודשה. בחודש ינואר 2022 בנק ישראל רכש מטבע-חוץ בשווי 356 מיליון דולר (שלא כחלק מתוכנית), אך לא רכש כלל בחודשים פברואר ומרץ השנה. במהלך חודש אפריל 2022 השקל פוחת בשיעור של 4.4% מול הדולר, בעיקר הודות להתחזקות של המטבע האמריקאי בעולם, אך גם בשל רכישות מטבע-חוץ של גופים מוסדיים, כתגובה לירידת מחירי המניות בעולם.

שוקי הכספים והון

העלייה בסביבת האינפלציה והציפיות למדיניות מוניטרית מרסנת, בשילוב ההשפעות הממתנות של המלחמה בין רוסיה לאוקראינה על הפעילות הכלכלית ומחירי הסחורות, העיבו על שוקי המניות בעולם ובמקביל נרשמה עלייה בתנודתיות. בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2022 מדד ה-S&P500 בארצות-הברית ירד בשיעור של 5.0%, מדד המניות האירופי היורוסטוקס 50 ירד ב-9.2% ואילו מדד ת"א 125 עלה בשיעור של 2.0%. מחזורי המסחר היומיים במניות והמירים הוסיפו לעלות לרמה של 2.6 מיליארד ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2022, עלייה חדה לעומת המחזור הממוצע ברבעון הראשון של שנת 2021. ירידות השערים בעולם ובתל-אביב נמשכו גם בחודשים אפריל ומאי, ומסוף מרץ עד מחצית מאי מדד ה-S&P500 בארצות-הברית ירד בשיעור של 11.2% ומדד תל-אביב 125 ירד ב-6.5%.

ברבעון הראשון של שנת 2022 נרשמה עלייה חדה בתשואות אגרות-החוב לטווחים הארוכים. בארצות-הברית תשואת איגרת-החוב הממשלתית לטווח של עשר שנים עלתה מרמה של 1.51% בסוף שנת 2021 לרמה של 2.34% בסוף הרבעון הראשון של 2022. גם בישראל נרשמה עלייה בתשואות, ותשואת איגרת ממשלתית לטווח של עשר שנים עלתה בתקופה זו מרמה של 1.24% ל-2.17%. עליית התשואות נמשכה ביתר שאת בחודשים אפריל ומאי 2022. נכון ל-15 למאי בארצות-הברית נרשמה בהן עלייה נוספת של כ-60 נקודות בסיס ובישראל של כ-45 נקודות בסיס.

בסיכום הרבעון הראשון מדד אגרות-החוב הממשלתיות השקליות ירד בשיעור של 4.5% ומדד אגרות-החוב הממשלתיות הצמודות ירד ב-3.9%. מדד אגרות-החוב הקונצרניות ירד ברבעון ב-2.3% ומרווחי התשואה לעומת אגרות-החוב הממשלתיות עלו לרמה של כ-1.66%. עליית המרווחים נמשכה גם בחודשים אפריל ומאי. גיוסי הון של החברות הישראליות הלא פיננסיות באמצעות אגרות-חוב הסתכמו בכ-13.3 מיליארד ש"ח, התמתנות לעומת הגיוסים במחצית השנייה של 2021, אך עלייה חדה לעומת 9.1 מיליארד ש"ח שגויסו ברבעון המקביל אשתקד. עיקר העלייה בגיוסים מקורה בחברות בסקטור הנדל"ן. העלייה בגיוסים משקפת את המשך השיפור בפעילות הכלכלית, לצד התגברות הציפיות לעליית ריבית במשק הישראלי.

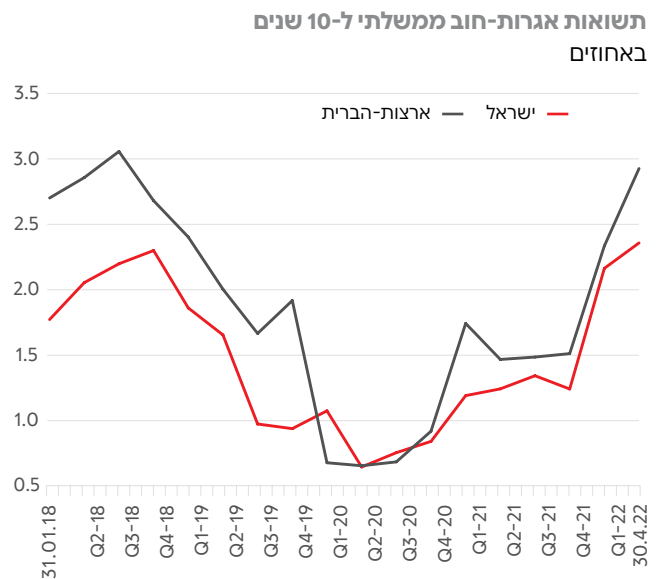
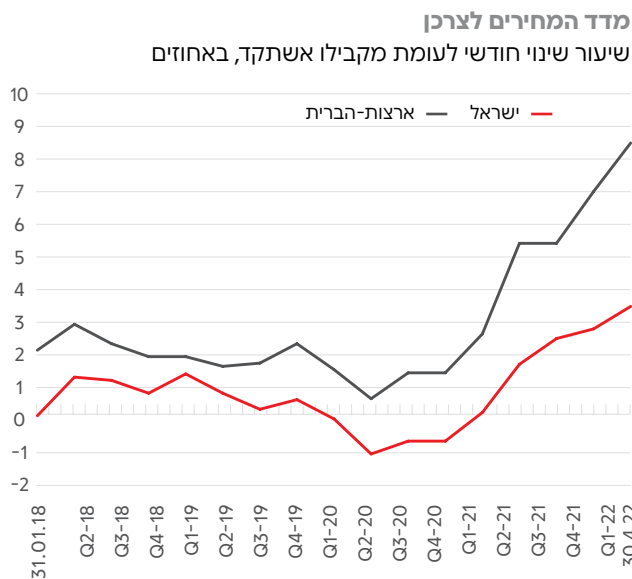
טבלה 2-1: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין

לשנת 2021	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
	2021	2022	
2.40%	0.10%	1.17%	שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים ה"דוע"
(3.27%)	3.70%	2.12%	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית
(10.76%)	(0.80%)	0.11%	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
(6.72%)	(3.04%)	0.88%	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השוויצרי
(46.11%)	(7.46%)	(6.90%)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה התורכית

נתונים על ריבית בנק ישראל:

31.03.2021	30.06.2021	30.09.2021	31.12.2021	31.03.2022	
0.10%	0.10%	0.10%	0.10%	0.10%	שיעור הריבית בסוף התקופה

תרשים 1-2: תשואות אגרות-חוב ממשלתי ומדד המחירים לצרכן

2.1.2. סיכונים מובילים ומתפתחים

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד ליציבות פיננסית), סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הבנק, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הבנק במהלך השנה הקרובה. זאת לעומת סיכון מתפתח אשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הבנק.

ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק מתואר בהרחבה בפרק סקירת הסיכונים, בהמשכו של דוח זה.

הנהלת הבנק והדירקטוריון דנו בהשפעתם על הבנק של הסיכונים המובילים והמתפתחים המפורטים להלן ובוחנים מעת לעת את הצורך בהתאמת האסטרטגיה העסקית בהתאם להתפתחויות אלה:

- סביבת המאקרו:** פעילות תלויה בבנק תלויה בסביבה העסקית בישראל ובעולם. מצב הכלכלה העולמית, שינויים משמעותיים במדיניות המוניטרית ובעקומי הריבית, תנודתיות בשווקים ושינויים במחירי הנכסים הפיננסיים בארץ ובעולם ובמחירי הנדל"ן והמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור הינם בעלי פוטנציאל להשפעה על פעילות הבנק. התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק כוללת הנחות מסוימות לגבי סביבת המאקרו תוך התייחסות לסיכונים הקיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון.

הבנק מעריך כי שילוב של גורמים כלכליים, פוליטיים-מדיניים ובריאותיים הגבירו בחודשים האחרונים את הסיכונים בכלכלה העולמית כאשר השפעתם של אלו על הכלכלה הישראלית והבנק עשויים להיות משמעותיים. הכלכלה העולמית מתמודדת עם השפעות מאוחרות של תקופת מגפת הקורונה והמדיניות הפיסקאלית והמוניטרית המרחיבות שנלוו לה. שיעורי האינפלציה בעולם רשמו זינוק חד, בתחילה כתגובה לעליית מחירי האנרגיה והסחורות, אך ככל שנקף הזמן עליות המחירים הפכו לרוחביות. בהיבט הפוליטי-מדיני, המלחמה שפרצה באוקראינה בחודש פברואר העלתה את מחירי האנרגיה והסחורות והחריפה עוד יותר את האינפלציה בעולם. מרבית הבנקים המרכזיים בעולם, ובכלל זה בנק ישראל, החלו בתהליך של צמצום מוניטרי והעלאת ריבית. תהליך העלאת הריבית הביא להתאמה כלפי מטה של מחירי נכסים פיננסיים, ובכלל זה מניות ואגרות-חוב. הבנק ולקוחותיו חשופים למחירי הנכסים הפיננסיים, ואלו גם בעלי השפעה על ההון העצמי של הבנק. ככל שהמאבק בהפחתת האינפלציה יהיה ארוך יותר, והמדיניות לריסון האינפלציה תתמשך, עלולים לעלות גם סיכונים אשראי אליהם חשוף הבנק. בהיבט הבריאותי, על רקע הסרת המגבלות השונות שהוטלו עקב התפרצות נגיף הקורונה והחזרה לשגרה, עדיין קיים חשש מזני קורונה חדשים אשר עלולים לחייב החזרה של חלק מהמגבלות תוך פגיעה בפעילות הכלכלית.

במהלך שנת 2021, על רקע הגידול בביקושים במשק, בשילוב עם החלטות עסקיות בבנק, חל גידול משמעותי בפעילות האשראי בבנק ובכלל זה באשראי לבינוי ונדל"ן שהביא לירידה ביחס ההון, ביחס המינוף וביחס הנזילות. ברבעון הראשון של שנת 2022 הואט קצב הגידול באשראי. לאור המגבלות הרגולטוריות השונות נוקט הבנק במגוון שיטות לניהול הסיכון ועמידה בהן, כגון עסקות סינדיקציה ורכישת ביטוח, להפחתת החשיפה. הבנק עומד בדרישות הרגולטוריות האמורות.

לפרטים ראה [פרק סקירה כלכלית ופיננסית](#) לעיל ו[סעיף בינוי ונדל"ן](#) בפרק סיכון האשראי להלן.

- **סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות:** איומי הסייבר המתגברים כלפי גופים פיננסיים מביאים להפניית משאבי התעשייה הבנקאית להתמודדות עם הסיכון. הבנק מבצע בקורות באופן תדיר בכלל הערוצים על מנת למנוע חדירת פוגענים, הפעלת תוכנות זדוניות ומניעת דלף מידע. מעגלי הבקרה מורכבים ממספר רב של מערכות אבטחת מידע מתקדמות אשר פרוסות פנימית ברשת הבנק וחיצונית בתור הגנה היקפית. מעבר עובדים לעבודה מרחוק ושינויים נוספים באופן פעילות הבנק, במקביל לגידול באיומים ובניסיונות תקיפה מעצימים את הסיכון. הבנק פועל במטרה לצמצם את הסיכון.
  - **הסביבה הרגולטורית בארץ ובח"ל:** לרפורמות רגולטוריות בינלאומיות קיימת השלכה על פעילותו העסקית של הבנק בארץ ובח"ל. בישראל גובשו בשנים האחרונות מספר יוזמות רגולטוריות שעניין בעיקר הגברת התחרות במערכת הבנקאית בישראל ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי יזום. היוזמות והמגמות הרגולטוריות והבנקאות הפתוחה עשויות להשפיע על המערכת הבנקאית ובכלל זה על הבנק. בשלב זה מוקדם להעריך את ההשפעות של שינויים אלה על הבנק. כמו-כן, השפעות אלו ייתכן ולא יהיו מיידיות, אלא השפעות איטיות ומתמשכות לאורך זמן, שתגורנה מתהליכי השינוי ההדרגתי הן בסביבת הבנק (לקוחותיו, שחקנים בשוק וכדומה), לצד היערכות הדרגתית של הבנק להתאמות הדרושות בפעילותו.
  - **סיכון תחרותי-אסטרטגי:** תחרות מצד חברות ביג-טק (אפל, גוגל, אמזון ועוד), חברות פינטק ובנקים דיגיטליים, לצד חדירה של טכנולוגיות חדשות, שינויים בהתנהגות הלקוחות ומודלים עסקיים חדשים בעולם הפיננסי, עלולים להשפיע משמעותית על המערכת הבנקאית בארץ ובעולם בטווח הבינוני-ארוך. לצד זאת, שינויים רגולטוריים ותחרותיים בזירה המקומית, בדגש על מהלכים להגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי, ניווד חשבונות בנק ובנקאות פתוחה, כמו גם תחרות במגזר העסקי, העלולים להשפיע על התוצאות העסקיות של הבנק, ובכלל זה על מרווחי האשראי שלו. הבנק גיבש תוכנית אסטרטגית לשנים 2022-2024, כהמשך ליישום התוכנית האסטרטגית הקודמת, תוך ביצוע התאמות ועדכונים נדרשים. התוכנית כוללת, בין היתר, ביצוע צעדים בתחומי החדשנות, הטכנולוגיה, מבנה הפעילות ועוד, כדי לתת מענה למכלול האיומים.
  - **סיכון הציות:** תחת סיכון הציות כלולים, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, גם סיכונים הנובעים מתחום הוגנות הבנק כלפי לקוחותיו, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור, מתן יעוץ ללקוח, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע), היבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או שירותים ללקוחות, או הוראות בעלות אופי דומה. התממשות הסיכון בעולם באה לידי ביטוי בהמשך החקירות נגד בנקים בעולם והקנסות המוטלים עליהם בקשר להפרות חוק או רגולציה, כגון בדבר סיוע להעלמות מס ומניעת מימון טרור, הלבנת הון וחקירת מעשי שחיתות.
  - **סיכון סביבתי:** בשנים האחרונות גברה ההבנה בעולם, כי אפשרות של התממשות סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים תפגע בכלכלה ובמקרים קיצוניים עלולה להביא לפגיעה משמעותית בבנקים ובמערכת הפיננסית כתוצאה מהתממשות סיכונים פיננסיים ולא-פיננסיים בטווח הארוך. השפעות אלו יכולות לבוא לידי ביטוי גם במסגרת הסיכונים האחרים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי בפעילותו, כמו סיכון אשראי (דרך ההשפעה על החוסן הפיננסי של לווים ושווי ביטחונות), סיכון שוק והשקעה, סיכון תפעולי, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד. לסיכונים אלו, בדגש על סיכונים האקלים והשפעת תהליכי המעבר לכלכלה מעוטת פליטת גזי חממה, יש מאפיינים ייחודיים של חוסר ודאות. בשלב זה מוקדם להעריך את פוטנציאל ההשפעות ארוכות הטווח של שינויים אלו על הבנק.
- לפרטים בדבר הליכים משפטיים ראה [ביאור 10](#) בתמצית הדוחות הכספיים.
- לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

2.1.3. רואי החשבון המבקרים

רואי החשבון זיו האפט (BDO) וסומך חייקין (KPMG) משמשים כרואי החשבון המשותפים של הבנק. לעיתים, מוצא לנכון רואי החשבון המבקר לכלול שינוי מהנוסח האחיד של חוות הדעת על-ידי הוספת פסקת הפניית תשומת לב שנועדה להדגיש עניין מסוים המשפיע באופן משמעותי על הדוחות הכספיים וכלול בביאור לדוחות הכספיים.

לעניין זה, רואי החשבון המבקרים הפנו את תשומת הלב לאמור בביאור 10.ב. (ב) בתמצית הדוחות הכספיים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-1,654 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 1,354 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נבעה בעיקר מגידול בשיעור של כ-7.5% בסך הכנסות הבנק ומגידול בהכנסות מהפסדי אשראי.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכם ב-15.6%, בהשוואה ל-13.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד

השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.03.2021	31.03.2022	
במיליוני ש"ח			
31.3%	2,591	3,403	הכנסות ריבית
91.9%	(358)	(687)	הוצאות ריבית
21.6%	2,233	2,716	הכנסות ריבית, נטו
(67.0%)	449	148	הכנסות מימון שאינן מריבית
6.8%	2,682	2,864	רווח מימוני, נטו*
18.1%	(508)	(600)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8.6%	3,190	3,464	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
9.5%	899	984	עמלות והכנסות אחרות*
2.0%	1,919	1,958	הוצאות תפעוליות ואחרות
14.7%	2,170	2,490	רווח לפני מסים
4.4%	826	862	הפרשה למסים על הרווח
21.1%	1,344	1,628	רווח לאחר מסים
285.7%	7	27	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים רווח נקי:
22.5%	1,351	1,655	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(133.3%)	3	(1)	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
22.2%	1,354	1,654	המיוחס לבעלי מניות הבנק
15.2%	13.5%	15.6%	תשואת הרווח הנקי**

* סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

** בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שונתה החל משנת 2022 שיטת המרת התשואה הרבעונית למונחים שנתיים מחישוב מעריכי לחישוב ליניארי. מספרי השוואה הוצגו מחדש כדי להתאים לאופן החישוב בשנת 2022.

2.2.1. התפתחות הכנסות והוצאות

הרווח המימוני נטו

הרווח מפעילות מימון כולל בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים ורווח ממימוש ניירות-ערך, המהווים חלק אינטגרלי בניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות מנגזרים כוללות, בין השאר, את השפעות ערך הזמן בשווי ההוגן של נגזרים המקזזות את חשיפות הריבית המאזניות וכן את השפעות שיעור השינוי בשערי חליפין ובמדד הידוע בגין יתרות נגזרים המקזזות את חשיפות מטבע-חוץ ומדד בגין היתרות המאזניות.

טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו

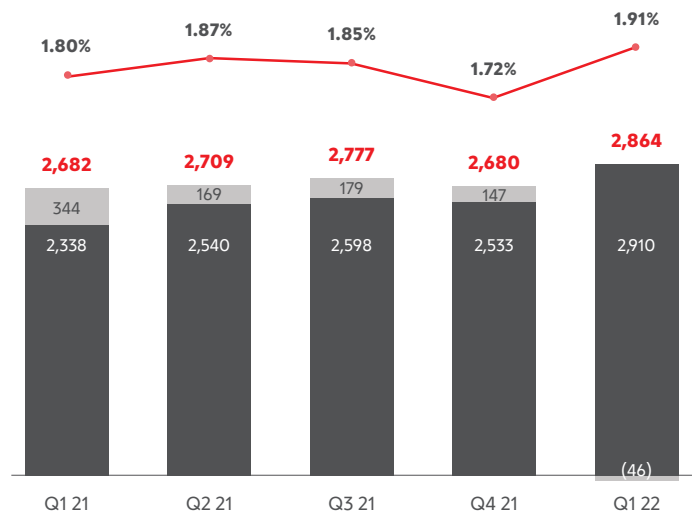
השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.03.2021	31.03.2022	
במיליוני ש"ח			
31.3%	2,591	3,403	הכנסות ריבית
91.9%	(358)	(687)	הוצאות ריבית
21.6%	2,233	2,716	הכנסות ריבית, נטו
(67.0%)	449	148	הכנסות מימון שאינן מריבית
6.8%	2,682	2,864	סך הרווח המימוני המדווח
בנטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:			
(22.0%)	59	46	הכנסות ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
(89.8%)	293	30	רווח מהשקעות במניות
(351.7%)	29	(73)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(11.6%)	(43)	(38)	הוצאות מימון הנובעות מחיסוי המס בגין השקעות בחו"ל וגידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים ⁽²⁾
(283.3%)	6	(11)	אחר
(113.4%)	344	(46)	סך-הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
24.5%	2,338	2,910	סך-הכל הכנסות מימון מפעילות שוטפת ⁽³⁾

- השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
- כולל השפעות גידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים והשפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על השקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.
- רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי. מזה: בגין השפעות שינויים במדד: הכנסה בסך 301 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2022 בהשוואה להכנסה בסך 12 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2021.

הרווח המימוני מפעילות שוטפת בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכם בסך של 2,910 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 2,338 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מהשפעת הגידול בהיקפי האשראי ומגידול בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות.

סך הרווח המימוני המדווח הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 בסך של 2,864 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 2,682 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של כ-6.8%. העלייה נבעה מגידול ברווח מפעילות שוטפת כאמור לעיל. מנגד, חל קיטון ברווחים מהשקעה במניות והפסד כתוצאה משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה, זאת בהשוואה לרווח בתקופה המקבילה אשתקד.

תרשים 2-2: רווח מימוני נטו

● סך הרווח המימוני המדווח ● השפעות שאינן מפעילות שוטפת
● הכנסות מימון מפעילות שוטפת ● מרווח מימוני מפעילות שוטפת

טבלה 2-4: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
31.03.2021		31.03.2022	
שיעור הכנסה (הוצאה) *	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית
במיליוני ש"ח/באחוזים			
2.09%	2,591	2.36%	3,403
(0.52%)	(358)	(0.85%)	(687)
1.57%	2,233	1.51%	2,716
1.80%		1.89%	

* בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שונתה החל משנת 2022 שיטת החישוב של שיעורי הכנסה (הוצאה), באופן עיקרי עם שינוי שיטת חישוב התשואה הרבעונית. מספרי השוואה הוצגו מחדש כדי להתאים לאופן החישוב בשנת 2022.

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 חלה עלייה בהכנסות ובהוצאות ריבית לעומת התקופה המקבילה אשתקד אשר נבעה מעלייה בהיקף הנכסים וההתחייבויות ומגידול בהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות. כמו-כן, חלה עלייה בהכנסות ריבית עקב גידול בהיקפי האשראי.

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 חלה עלייה ביחס בין הכנסות ריבית, נטו לבין יתרת נכסים נושאי ריבית לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של 0.09%. מחד, חלה עלייה הנובעת מגידול בהכנסות ריבית, נטו, בעיקר עקב עלייה בהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות. מנגד, חלה ירידה הנובעת מגידול ביתרה הממוצעת של הנכסים נושאי ריבית, לרבות עלייה בהיקף הנכסים הנזילים. לפרטים נוספים ראה [פרק שיעורי הכנסות והוצאות ריבית](#) בדוח ממשל תאגידי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 בהכנסה בסך של כ-600 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של 508 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאה הפרטנית, נטו הסתכמה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 בהכנסה בסך של כ-550 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של כ-55 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות נבע מקיטון בהפרשה הפרטנית נטו בתקופה, שהושפע בעיקרו ממספר מצומצם של לווים. ההוצאה הקבוצתית, נטו, הסתכמה להכנסה בסך של כ-50 מיליון ש"ח בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022, בהשוואה להכנסה בסך של כ-453 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה בתקופה המקבילה אשתקד נבעה בעיקר מהשיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים ובתחזיות הכלכליות וכן מהירידה הניכרת בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

ההכנסה ברבעון הראשון של 2022 הושפעה בעיקר מירידה במלאי החובות בכשל והשיפור שחל במדדי הסיכון בתיק, זאת במקביל להמשך הגידול בתיק וגידול בהתאמה המאקרו כלכלית.

למידע נוסף בדבר היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים, ולגבי התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי, ראה [פרק סיכון אשראי](#) להלן [וביאור 13 בתמצית הדוחות הכספיים](#).

טבלה 5-2: הוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.03.2021	31.03.2022	
במיליוני ש"ח		
89	149	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(144)	(699)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(55)	(550)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
(453)	(50)	הוצאה (הכנסה), נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
(508)	(600)	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:		
(203)	(586)	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
(68)	32	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
(237)	(46)	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	-	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
(508)	(600)	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
ב-%		
		שיעור הוצאה (הכנסה) מסך האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.11%	0.16%	שיעור הוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי
(0.47%)	0.11%	שיעור הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽²⁾
(0.66%)	(0.66%)	שיעור הוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי, מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.03%	(0.06%)	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
1.62%	(4.37%)	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) הוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך הוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

עמלות והכנסות אחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-984 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-899 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מעמלות תפעוליות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-889 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-817 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע ממרבית תחומי הפעילות בדגש על עלייה בעמלות ניהול חשבון ועלייה בשיעור של כ-25% בעמלות מעסקי מימון בעיקר בשל גידול בפעילות העסקית. העמלות מפעילות בניירות-ערך נותרו ברמה גבוהה, בדומה למגמה שאפיינה את שנת 2021, בשל מחזורי פעילות גבוהים בשוק ההון. **ההכנסות האחרות** הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-95 מיליון ש"ח בהשוואה ל-82 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה בעיקרה מרווחי הון ממכירת נכסי נדל"ן.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 6-2: פירוט עמלות והכנסות אחרות

השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.03.2021	31.03.2022	
במיליוני ש"ח			
			עמלות
12.8%	187	211	דמי ניהול חשבונות
(5.0%)	221	210	פעילות בניירות-ערך
25.5%	55	69	כרטיסי אשראי, נטו
(9.7%)	62	56	טיפול באשראי
25.2%	139	174	עמלות מעסקי מימון
10.0%	70	77	הפרשי המרה
10.8%	83	92	עמלות אחרות
8.8%	817	889	סך-הכל עמלות תפעוליות
15.9%	82	95	סך-הכל אחרות
9.5%	899	984	סך-הכל הכנסות תפעוליות והכנסות ואחרות

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-1,958 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,919 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 7-2: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות

השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.03.21	31.03.22	
במיליוני ש"ח			
5.9%	1,096	1,161	שכר
(3.3%)	337	326	אחזקה ופחת בניינים וציוד
(3.1%)	486	471	הוצאות אחרות
2.0%	1,919	1,958	סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות

הוצאות השכר הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-1,161 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,096 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 5.9%. הגידול בהוצאות השכר נבע בעיקר מגידול בהוצאה למענק עקב העלייה בשיעורי התשואה ומגידול בהפרשה לחופשה בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-326 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-337 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-3.3% שנבעה בעיקר מירידה בהוצאות האחזקה עקב צמצום שטחים.

ההוצאות האחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-471 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-486 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נבעה בעיקר מירידה בהוצאות משפטיות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים וכן מירידה בהוצאות בגין צמצום הפעילויות בחו"ל.

ההפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת הסתכמה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 בסך של 862 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 826 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול הנובע בעיקרו מעלייה ברווח לפני מס.

חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מס הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 ברווח של 27 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהשקעות שבוצעו באמצעות פועלים אקוויטי (חברה בת בבעלות מלאה). לפרטים נוספים ראה [פרק חברות עיקריות](#) להלן.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 ברווח בסך של 1 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 בסך של 1,654 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,354 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה, המיוחס לבעלי מניות הבנק, בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-1.24 ש"ח, בהשוואה ל-1.01 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.2.2. התפתחות ברווח הכולל

טבלה 8-2: רווח כולל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.03.2021	31.03.2022	
במיליוני ש"ח		
1,351	1,655	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	1	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,354	1,654	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
		רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(582)	(1,508)	התאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו
(17)	321	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים*
(599)	(1,187)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
204	390	השפעת המס המתייחס
(395)	(797)	הפסד כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
-	1	בניכוי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(395)	(798)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
956	858	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	2	הרווח (הפסד) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
959	856	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הרווח הכולל הסתכם במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 בסך של 856 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 959 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח הכולל ברבעון הושפע מירידה בסך של כ-1.5 מיליארד ש"ח בהתאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה בשל עלייה של כ-1.3% בריבית השקלית ועלייה של כ-1.2%-1.6% בריבית הדולרית למשך חיים ממוצע בטווחי ביניים. מנגד, הגידול ברווח הנקי ועלייה בהתאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים, בשל עלייה בריבית השקלית הצמודה, קיזזו ירידה זו.

יצוין כי, גם בתחילת הרבעון השני של שנת 2022 נמשכה מגמת עליית עקומי הריבית השקלית והדולרית והביאה לירידה נוספת בסך של כ-0.4 מיליארד ש"ח (לפני מס) בהתאמות של אגרות-החוב הממשלתיות בסמוך למועד פרסום הדוחות. מנגד קיימת השפעה מקזזת בגין עליית הריבית המשמשת להיוון התחייבויות בגין הטבות לעובדים בסך 0.3 מיליארד ש"ח (לפני מס) בסמוך למועד פרסום הדוחות.

2.3. המבנה והתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן המאוחד ליום 31 במרץ 2022 הסתכם ב-637.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-638.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021.

טבלה 2-9: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2021	31.03.2022	
במיליוני ש"ח			
(0.2%)	638,781	637,625	סך-כל הנכסים
3.3%	352,623	364,257	אשראי לציבור, נטו
(5.8%)	189,283	178,317	מזומנים ופיקדונות בבנקים
(3.5%)	71,105	68,604	ניירות-ערך
(1.0%)	525,072	519,776	פיקדונות הציבור
7.2%	25,582	27,411	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
1.2%	42,735	43,230	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק

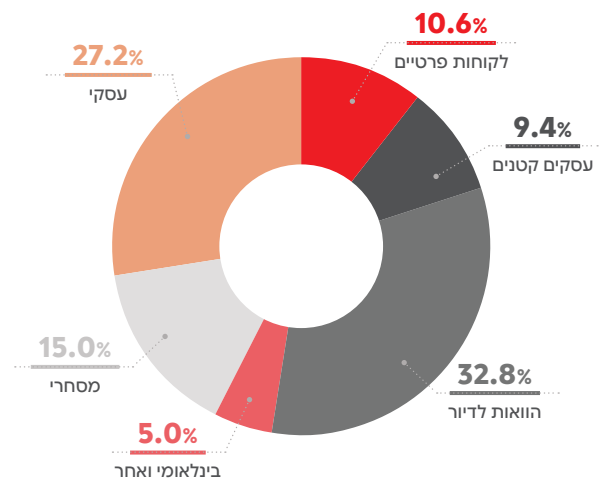
2.3.1. מבנה והתפתחות הנכסים וההתחייבויות

אשראי לציבור

טבלה 2-10: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי מגזרי פעילות גישת ההנהלה

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2021	31.03.2022	
במיליוני ש"ח			
(1.2%)	39,139	38,655	לקוחות פרטיים
1.4%	33,899	34,357	עסקים קטנים
4.1%	114,633	119,298	הלואות לדיור
3.7%	52,758	54,700	מסחרי
2.7%	96,335	98,924	עסקי
4.6%	13,946	14,593	פעילות בינלאומית
95.0%	1,913	3,730	ניהול פיננסי
3.3%	352,623	364,257	סך-הכל

תרשים 2-3: פילוח האשראי לפי מגזרים עיקריים ליום 31 במרץ 2022

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה [פרק סיכון אשראי](#) להלן.

חביות בעייתיות

טבלה 2-11: סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾⁽²⁾

31.12.2021		⁽¹⁾ 31.12.2021 פרופורמה				31.03.2022			
מאזני	חוף-מאזני	מאזני	חוף-מאזני	מאזני	מאזני	חוף-מאזני	מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									
4,447	812	3,635	4,785	812	3,973	4,177	772	3,405	סיכון אשראי לא צובר ⁽³⁾
1,518	152	1,366	1,115	152	963	1,251	123	1,128	סיכון אשראי נחות
3,806	658	3,148	3,871	658	3,213	4,209	763	3,446	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
9,771	1,622	8,149	9,771	1,622	8,149	9,637	1,658	7,979	סך סיכון אשראי בעייתי*
7,926	1,458	6,468	7,796	1,433	6,363	8,077	1,386	6,691	סיכון אשראי בעייתי, נטו
679	-	679	84	-	84	71	-	71	* מזה חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾

(1) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. במסגרת זו, בין היתר, שונו סיווגי החובות הבעייתיים - בוטל המונח פגום ובמקומו מוצג אשראי וסיכון אשראי לא צובר וכן הלוואות לדיור בפיגור של 90 יום או יותר סווגו כאשראי לא צובר. בטבלה זו מוצגים נתוני 31 בדצמבר 2021 טרם יישום ההוראות החדשות וכן נתוני פרופורמה להשפעת שינוי בסיווגים והשינוי בהפרשה להפסדי אשראי בעקבות יישום ההוראה כאמור. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#), בתמצית הדוחות הכספיים.

(2) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) ליום 31 בדצמבר 2021 פגום.

(4) ליום 31 בדצמבר 2021 חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום או יותר.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוף-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

למידע נוסף על ניתוח תיק האשראי וסיכון אשראי בעייתי, לרבות תרחישים וניתוחי רגישות שנבחנו, ראה [פרק סיכון אשראי](#), להלן.

אשראי חוץ-מאזני

טבלה 2-12: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2021	31.03.2022	
במיליוני ש"ח			
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים			
(12.6%)	1,996	1,745	אשראי תעודות
6.2%	69,533	73,843	ערבוביות והתחייבויות אחרות*
(4.4%)	11,333	10,831	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק
(4.8%)	41,534	39,547	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו*
(8.3%)	97,741	89,598	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות

* כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-38,069 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות (ליום 31.12.21: 11,053 מיליוני ש"ח).

במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 חל קיטון במכשירים הפיננסיים החוץ-מאזניים. הקיטון הושפע ממרבית סוגי המכשירים ונבע בעיקרו מניצול מסגרות אשראי וקיטון בהיקף המסגרות המחייבות. מנגד חל גידול בערבויות, בעיקר לרוכשי דירות אשר קיזז חלקית קיטון זה. בגין ערבויות כאמור נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות.

ניירות-ערך

לבנק השקעות באגרות-חוב ממשלתיות וקונצרניות וכן השקעה במניות סחירות (בעיקר זרות) ושאינן סחירות בפיזור נרחב. היקף ההשקעות בניירות הערך הסתכם ביום 31 במרץ 2022 בכ-68.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-71.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021, ירידה בשיעור של כ-3.5% שנבעה בעיקר ממכירת אגרות-חוב ממשלתיות במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022 ומירידה בשווי. בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 נרשמו הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב בסך של כ-46 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ-59 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. לאור עליית עקומי הריבית השקלית והדולרית אשר התעצמה בשנת 2022, נרשמה ירידה בסך של כ-1,456 מיליון ש"ח בגין שינויים בשווי של אגרות-חוב, בהשוואה לירידה בסך של כ-486 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השינויים בשווי של אגרות-חוב בתיק הזמין למכירה נזקפו לקרן הון. עליית עקומי הריבית השקלית והדולרית נמשכה גם בתחילת הרבעון השני של שנת 2022 והביאה לירידה נוספת בסך של כ-0.4 מיליארד ש"ח (לפני מס) בשווי של אגרות-חוב הממשלתיות בסמוך למועד פרסום הדוחות. ביום 24 למרץ 2022 החליט הבנק להעביר אגרות-חוב (של ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית) בהיקף של כ-3.5 מיליארד ש"ח מהתיק הזמין למכירה אל התיק המוחזק לפדיון. העברת אגרות-חוב לתיק לפדיון בוצעה במטרה לצמצם את השפעת עליית תשואות אגרות-חוב על התנודתיות בקרן ההון בגין ניירות-ערך זמינים למכירה כחלק מניהול ההון של הבנק. ההעברה בוצעה לנוכח השפעות ריבית חריגות ונדירות, זאת בשילוב עם המלחמה באוקראינה המשפיעה גם היא על סביבת האינפלציה והריבית בעולם והעצימה את ההשפעות. קרן ההון בגין אגרות-חוב שהועברו לתיק המוחזק לפדיון מסתכמת ליתרה שלילית בסך של כ-388 מיליון ש"ח. יתרה זו תמשיך להיות מוצגת בהון העצמי ותופחת לרווח והפסד על פני משך החיים הנותרים של איגרת החוב כהתאמת תשואה. לעניין רגישות קרן ההון לשינויים בשיעורי ריבית, ראה [פרק הלימות הון להלן](#). תיק המניות הכולל של קבוצת הבנק הסתכם לסך של כ-3.9 מיליארד ש"ח, המשקף המשך מגמת גידול בהשקעות שחלה בשנת 2021 ועלייה בשווי המניות. בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 נרשם בגין תיק המניות של הבנק רווח בסך של כ-30 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של כ-293 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הירידה נובעת בעיקר מרווחים שנרשמו משערך מניות ברבעון המקביל אשתקד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

להלן פירוט אודות הפעילות בניירות הערך של קבוצת הבנק:

טבלה 13-2: יתרות ניירות-ערך

סך-הכל		תיק למסחר		זמין למכירה		מוחזק לפדיון		
מסך % ניירות-ערך	הערך במאזן	מסך % ניירות-ערך	הערך במאזן	מסך % ניירות-ערך	הערך במאזן	מסך % ניירות-ערך	הערך במאזן	
במיליוני ש"ח/באחוזים								
ליום 31 במרץ 2022								
58.8%	40,341	6.6%	4,523	47.4%	32,539	4.8%	3,279	אגרות-חוב ממשלת ישראל
24.6%	16,886	0.4%	285	21.9%	15,024	2.3%	1,577	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1.7%	1,145	0.0%	2	1.7%	1,143	-	-	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
85.1%	58,372	7.0%	4,810	71.0%	48,706	7.1%	4,856	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
0.4%	300	-	-	-	-	0.4%	300	אגרות-חוב קונצרניות - בישראל
8.8%	6,054	1.5%	1,056	7.3%	4,998	-	-	אגרות-חוב קונצרניות - מדינות זרות
9.2%	6,354	1.5%	1,056	7.3%	4,998	0.4%	300	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות
5.7%	3,878	-	-	5.7%	3,878	-	-	מניות
100.0%	68,604	8.5%	5,866	84.0%	57,582	7.5%	5,156	סך-הכל ניירות-ערך
ליום 31 בדצמבר 2021								
55.3%	39,328	6.7%	4,774	48.3%	34,358	0.3%	196	אגרות-חוב ממשלת ישראל
28.5%	20,286	4.4%	3,161	24.1%	17,125	-	-	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1.6%	1,159	0.0%	2	1.6%	1,157	-	-	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
85.5%	60,773	11.2%	7,937	74.0%	52,640	0.3%	196	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
0.4%	312	-	-	-	-	0.4%	312	אגרות-חוב קונצרניות - בישראל
9.0%	6,370	1.4%	1,002	7.5%	5,368	-	-	אגרות-חוב קונצרניות - מדינות זרות
9.4%	6,682	1.4%	1,002	7.5%	5,368	0.4%	312	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות
5.1%	3,650	-	-	5.1%	3,650	-	-	מניות
100.0%	71,105	12.6%	8,939	86.7%	61,658	0.7%	508	סך-הכל ניירות-ערך

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 14-2: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק

		יתרה ליום			
		31.12.2021	31.03.2022		
אחוז מסך אגרות-חוב קונצרניות	הערך במאזן	אחוז מסך אגרות-חוב קונצרניות	הערך במאזן		
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
	6.7%	447	5.9%	373	כרייה וחציבה
	15.7%	1,050	13.0%	824	תעשייה
	5.4%	359	3.1%	195	אספקת חשמל ומים
	3.3%	222	3.3%	209	מידע ותקשרות
	57.5%	3,843	65.7%	4,181	בנקים ומוסדות פיננסיים
	0.6%	41	0.0%	-	מסחר
	4.8%	318	3.3%	212	תחבורה ואחסנה
	6.0%	402	5.7%	360	ענפים אחרים
	100.0%	6,682	100.0%	6,354	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות

לפרטים נוספים לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 15.ב](#). בתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן בגין אגרות-חוב זמינות למכירה ואגרות-חוב זמינות למכירה שהועברו לתיק המוחזק לפדיון, ראה [ביאור 5](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

פיקדונות

טבלה 15-2: התפתחות ביתרות הפיקדונות

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2021	31.03.2022	
	במיליוני ש"ח		
(1.0%)	525,072	519,776	פיקדונות הציבור
(2.0%)	11,601	11,370	פיקדונות מבנקים
(19.6%)	752	605	פיקדונות הממשלה
(1.1%)	537,425	531,751	סך-הכל

יתרת הפיקדונות ליום 31 במרץ 2022 הסתכמה בסך של כ-531.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-537.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021. הירידה נובעת בעיקר מירידה ביתרות מפקידים גדולים.

פעילות חוץ-מאזנית בניירות-ערך המוחזקים על-ידי הציבור

טבלה 16-2: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי משמורת, ניהול, תפעול וייעוץ

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2021	31.03.2022	
	במיליוני ש"ח		
(1.3%)	769,900	759,761	ניירות-ערך ⁽¹⁾
(1.7%)	102,810	101,012	נכסי קרנות נאמנות ⁽²⁾

(1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהן מעניקה קבוצת הבנק שירותי משמורת.

(2) שווי הנכסים של קרנות הנאמנות המקבלות שירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 31 במרץ 2022

הקיטון בהיקף ניירות-ערך של לקוחות קבוצת הבנק ברבעון הראשון של שנת 2022 הושפע בעיקרו מהירידה שחלה בשווקים. אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 31 במרץ 2022 הסתכמו בכ-27.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-25.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של כ-7.1%. הגידול נבע בעיקר מהנפקת כתבי התחייבות נדחים ואגרות-חוב. בחודש מרץ 2022, הנפיק הבנק לציבור אגרות-חוב בהיקף של כ-2 מיליארד ש"ח וכן כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים בדרך של המרה כפויה למניות רגילות של הבנק, בהיקף של כ-0.4 מיליארד ש"ח. ביום 11 במאי 2022, קיבל הבנק את אישור רשות ניירות-ערך להארכת תשקיף המדף של הבנק מחודש מאי 2020 בשנה נוספת עד ליום 17 במאי 2023. לפרטים נוספים ראה [פרק הלימות הון](#) להלן.

טבלה 2-17: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 31 במרץ 2022		
הערך במאזן	מזה: סחיר	הערך במאזן	מזה: סחיר*	
במיליוני ש"ח				
11,211	9,580	11,673	9,629	כתבי התחייבות נדחים
14,371	14,371	15,738	15,738	אגרות-חוב
25,582	23,951	27,411	25,367	סך-הכל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

* כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים הנסחרים ברצף המוסדי.

טבלה 2-18: מכשירים נגזרים

31.12.2021			31.03.2022			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	
במיליוני ש"ח						
401,309	4,566	4,075	444,043	5,479	5,225	חוזי ריבית
356,848	7,263	6,282	370,560	5,848	5,473	חוזי מטבע
157,552	2,558	2,624	180,087	3,054	3,153	חוזים בגין מניות
198	3	3	1,186	23	23	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
915,907	*14,390	12,984	995,876	*14,404	13,874	סך-הכל

* מזה: שווי הוגן נטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 19 מיליוני ש"ח (31.12.2021: 40 מיליוני ש"ח) אשר נכללו במאזן בסעיף פיקדונות הציבור.

2.3.2. הון, הלימות הון ומינוף

1. הון

השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 31 במרץ 2022 הינו 1,336,485,845 ש"ח ע.נ. המורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כל אחת. ההון המונפק הינו בניכוי 891,266 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק ("מניות באוצר"). לפרטים בדבר ביזור גרעין השליטה בבנק והפיכה לבנק ללא גרעין שליטה, ראה [פרק "עניינים אחרים"](#) בדוח ממשל תאגידי להלן.

דיבידנדים

חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק כפופה למבחנים ולמגבלות הקבועים בחוק החברות ובהוראות הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין 331. מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק החל מהרבעון הראשון של שנת 2017 היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות. כל חלוקה ושיעורה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בהוראות כל דין ובמגבלות על החלוקה ובשיקולים עסקיים, בהתאם לאסטרטגיית הצמיחה של הבנק, כמפורט בהמשך.

על רקע הודעת הפיקוח על הבנקים מיום 29 במרץ 2020 והוראת שעה שקבע (ראה [סעיף 2 לעניין הלימות הון](#) להלן) בקשר עם התפשטות נגיף הקורונה החליט דירקטוריון הבנק ביום 31 במרץ 2020, כי לאור אי הוודאות בתנאים המאקרו כלכליים, יחד עם הגשמת תכלית הוראות ומדיניות הפיקוח על הבנקים, עד לתום תוקף הוראת השעה והתבהרות התנאים ימשיך הבנק שלא לבצע חלוקות מרווחים שוטפים.

ביום 26 ביולי 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת השעה וביום 30 בספטמבר 2021 האריך המפקח על הבנקים את תוקף הוראת השעה עד ליום 31 בדצמבר 2021. במסגרת דברי ההסבר צוין, בין השאר, כי חלוקה בסכום הגבוה מ-30% מרווחי הבנק (בשנת 2020 ובשנת 2021) לא תיחשב כתכנון הון זהיר ושמרני, וכן שחלוקה כאמור אפשרית גם בעת שהוראת השעה בתוקף. כמו-כן, צוין כי מצופה שתאגיד בנקאי ימשיך לנצל את עודפי ההון והנזילות שמהם הוא נהנה לצורך הגדלת האשראי ותמיכה בפעילות הכלכלית של המשק ולא לצורך חלוקה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

ביום 27 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים, עדכון להוראת שעה לפיו החל מיום 1 בינואר 2022 פג תוקף הוראת השעה בקשר לחלוקת דיבידנד. בהמשך לאמור לעיל, ביום 1 באוגוסט 2021 הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד בסך של 616.8 מיליון ש"ח, המהווה 30% מהרווח הנקי של הבנק בשנת 2020. כמו-כן, במועד אישור הדוחות הכספיים לרבעון השלישי אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד בשיעור של 30% מרווחי הרבעון השלישי של 2021 (סך של 362 מיליון ש"ח) בתוספת חלוקה של 500 מיליון ש"ח בגין הרווחים שנצברו במחצית הראשונה של שנת 2021, היינו סך חלוקה כולל של 862 מיליון ש"ח, ששולמו ביום 8 בדצמבר 2021.

בהמשך למגמות שאפיינו את שנת 2021, גם במהלך הרבעון הראשון המשיכו הביקושים לאשראי במשק להיות גבוהים ברוב מגזרי הפעילות, ובפרט בתחום הדיור והאשראי העסקי.

בהתאם לאסטרטגיית הצמיחה של הבנק ותיאבון הסיכון, הפנה הבנק משאבי הון למתן מענה לביקושים אלו. בנוסף, חלה עלייה חדה בעקומי הריבית השקלית והדולרית אשר השפיעה על קרנות ההון וקיזזה חלקית את השפעת הרווח לתקופה. מגמת התנודתיות בשווקים מאפיינת גם את התקופה שלאחר תום הרבעון, כמו גם התגברות אי הוודאות בסביבה הכלכלית הגלובלית והמקומית, לרבות בקשר עם האטה אפשרית בפעילות הגלובלית. לאור כל זאת, ועל רקע תעדוף המשך יישומה של אסטרטגיית הצמיחה, החליט דירקטוריון הבנק לשמר בשלב זה את עודפי ההון הקיימים ושנצברו ולא להכריז על חלוקת דיבידנד ברבעון זה למרות רמת יחסי ההון המדווחים.

הבנק שואף לחזור למתווה של חלוקת דיבידנד שוטפות בהקדם לצד שמירה על צמיחה מאוזנת ומערך כי רמת יחסי ההון של הבנק כפי שמשקפים בדוח זה והיקף הצמיחה, הן אבני דרך חשובות לקראת אפשרות חידוש חלוקת דיבידנד בגין רבעון שני של שנת 2022 ואילך. חלוקות ושיעורן תהיינה בכפוף, בין היתר, לתוצאות הבנק, מגמות והתפתחויות בשווקים ובתנאים המאקרו כלכליים, השפעת יישום הוראות רגולטוריות עתידיות ובהתאם למבחינים על-פי דיון.

טבלה 19-2: פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
15.11.2021	08.12.2021	64.499	862.0
01.08.2021	18.08.2021	46.152	616.8

2. הלימות הון

גישת הבנק להערכת הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים. הוראות אלה מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך 1 - כולל את אופן חישוב דרישות ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכונים האשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
- נדבך 2 - מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכונים נזילות, סיכונים סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שמבוצע על-ידי הפיקוח על הבנקים.
- נדבך 3 - משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.

הוראות באזל 3

הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, בשנת 2022 מכשירים אלו אינם נכללים עוד בהון הפיקוחי.

יעד הלימות ההון ואופן ניהול ותכנון ההון

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10.0% וביחס הון כולל מזערי של 13.5%. ליחס הון עצמי רובד 1 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ייחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 31 במרץ 2022, הינם 10.23% ו-13.50%, בהתאמה.

יעד הון עצמי רובד 1 שנקבע על-ידי הבנק מביא בחשבון, בין היתר, את תוצאות תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק, לרבות תוצאות מבחני הקיצון הפנימיים שערך הבנק, ואת תוצאות הדיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים לגבי מאפייני הסיכון הפרטניים של הבנק במסגרת תהליך הסקירה הפיקוחי האחרון שבוצע ומבחיני הקיצון האחרונים שבוצעו.

לצורך עמידה ביעד הלימות ההון וניהול אפקטיבי של ההון מבוצע תכנון הון בבנק בהתבסס על תוכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדיו השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. במסגרת תכנון ההון יחסי ההון, מתבצעים מבחני רגישות שונים. כמו-כן, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התכנון והפערים ביניהם, ובהתאם לצורך בוחן נקיטת פעולות נדרשות לצורך עמידה ביעדי הון שנקבעו. כחלק מקביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק כמפורט להלן, מדיניות הבנק הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהיחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ואשר אינה נמוכה מרמת הלימות ההון הנדרשת לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (ה-ICAAP). במסגרת ה-ICAAP, הבנק בוחן את השפעתם של תרחישי קיצון על יחסי הלימות ההון ובהתאם קיימת תוכנית לחזרה להלימות ההון הרגולטורית בקרות אירוע קיצון כאמור.

על יסוד תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק ותוצאות הדיונים הפנימיים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים (כמפורט לעיל), הגדיר דירקטוריון הבנק יעד פנימי של יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 10.5% (למעט בתקופת הוראת השעה של בנק ישראל בדבר התמודדות עם משבר הקורונה במסגרתה הופחת יעד ההון הפנימי כמו גם יחס ההון הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים, ב-1%).

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים וביעד הפנימי, תוך שמירה על שולי ביטחון. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות.
- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מאגרות-חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.

רגישות קרן ההון בגין אגרות-חוב זמינות למכירה נטו, לאחר השפעת המס, לעלייה תיאורטית של 1% בריבית חסרת סיכון ובמרווח סיכון האשראי נאמדת בקיטון בסך של כ-0.6 מיליארד ש"ח וכ-0.3 מיליארד ש"ח בהתאמה. מנגד, רגישות קרן ההון הנובעת מהתאמות בגין שינויים אקטואריים, נטו לאחר השפעת המס, לעלייה תיאורטית בריבית ההיוון נאמדת בגידול בסך של כ-0.3 מיליארד ש"ח.

שינויים מהותיים בהון

הנפקה של כתבי התחייבות עם מנגנון לספיגת הפסדים

בחודש מרץ 2022, הנפיק הבנק כתבי התחייבות נדחים (סדרה ו') בהיקף של כ-0.4 מיליארד ש"ח. כתבי ההתחייבות כוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן בדרך של המרה כפויה למניות רגילות של הבנק במקרה של ירידת יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק מ-5.0%. כתבי ההתחייבות נכללים בהון רובד 2 של הבנק בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. כתבי ההתחייבות הינם לתקופה של 11 שנים כאשר לבנק עומדת האפשרות לבצע פדיון מוקדם מלא החל מ-6 שנים ממועד הנפקתם, בכפוף לקיומם של תנאים מסוימים. כתבי ההתחייבות הנדחים נושאים ריבית בשיעור של 0.84% לפרטים נוספים בדבר התאמות פיקוחיות וניכויים ובדבר השפעות נוספות על הון והלימות הון, לרבות בגין הוראות שטרם הגיע מועד יישומן, ראה [ביאור 9](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) ראה [ביאור 1.ג](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר העברת אגרות-חוב מהתיק הזמין לתיק המוחזק לפדיון, ראה [סעיף נירות-ערך](#) לעיל.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 20-2: חישוב יחס הלימות ההון

31 בדצמבר 2021	31 במרץ 2021	31 במרץ 2022	
			במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
42,772	41,012	43,494	הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾
244	244	-	הון רובד 1 נוסף
43,016	41,256	43,494	סך-הכל הון רובד 1 ⁽¹⁾
12,490	10,216	12,737	הון רובד 2
55,506	51,472	56,231	סך-הכל הון כולל ⁽¹⁾
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
363,588	324,431	362,795	סיכון אשראי ⁽²⁾
4,097	3,852	3,693	סיכונים שוק
22,595	23,090	22,964	סיכון תפעולי
390,280	351,373	389,452	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון ⁽²⁾
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
10.96%	11.67%	11.17%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
11.02%	11.74%	11.17%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.22%	14.65%	14.44%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.21%	9.23%	10.23%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾
12.50%	12.50%	13.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽³⁾

- (1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכניות ההתייעלות אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן. לפרטים נוספים על השפעת ההתאמות בגין תוכניות ההתייעלות ראה [ביאור 9.9](#). בתמצית הדוחות הכספיים. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024 - לפרטים נוספים ראה [ביאור 9.9](#). בתמצית הדוחות הכספיים.
- (2) מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 253 מיליוני ש"ח ליום 31 במרץ 2022, 275 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021 ו-503 מיליוני ש"ח ליום 31 במרץ 2021 בשל התאמות בגין תוכניות ההתייעלות, אשר בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים נזקפות בהדרגה על פני 5 שנים ממועד תחילתן. בנוסף, מסך-הכל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 358 מיליוני ש"ח ליום 31 במרץ 2022 בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים.
- (3) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שנדרשו בתקופת הוראת השעה ועד לתום תוקף הוראת השעה ביום 31 בדצמבר 2021 (ראה בסעיף זה לעיל) הינם 9.0% ו-12.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה.

הגידול ביחס הון רובד 1 ליום 31 במרץ 2022 נובע בעיקר מהרווח הנקי לתקופה, מירידה ביתרות האשראי החוץ מאזני ועלייה בהיקף ביטוח האשראי וערבויות. גידול זה קוזז בעקבות הצמיחה באשראי והירידה בקרנות ההון.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

3. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

ביום 15 בנובמבר 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בדבר יחס המינוף. תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (הבנק הינו תאגיד בנקאי כזה), יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (במקום 6.0% לפני ההקלה). תחילת יישום ההוראה מיום פרסומה. תוקפה של הוראת השעה הוארך עד 30 ביוני 2022, ולאחריה תמשיך ההקלה לחול עד 31 בדצמבר 2023, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף שיהיה ביום 30 ביוני 2022 או יחס המינוף המינימלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה (6.0% כאמור), הנמוך מביניהם. ביום 15 במאי 2022 פורסם חוזר לפיו תוקף ההקלה הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2023 ולאחר מועד זה יידרש לשוב תוך שני רבעונים ליחס המינוף הנדרש טרם הוראת השעה (6.0% כאמור).

טבלה 21-2: יחס מינוף

31 במרץ 2022	31 במרץ 2021	31 בדצמבר 2021
במיליוני ש"ח		
בנתוני המאוחד		
43,494	41,256	43,016
הון רובד *1		
710,706	620,054	713,511
סך החשיפות*		
באחוזים		
6.12%	6.65%	6.03%
יחס מינוף		
5.50%	5.50%	5.50%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים בתקופת הוראת השעה		
6.00%	6.00%	6.00%
יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים לאחר תום הוראת השעה		

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה [ביאור 9.ט](#)). בתמצית הדוחות הכספיים). השפעת ההקלות בגין תוכניות ההתייעלות על יחס המינוף ליום 31 במרץ 2022, המוערכת בכ-0.03% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024 (ראה [ביאור 9.יא](#)). בתמצית הדוחות הכספיים). השפעת ההקלות בגין הפסדי אשראי צפויים ליום 31 במרץ 2022 מוערכת בכ-0.04%.

הגידול ביחס המינוף ליום 31 במרץ 2022 נובע מקיטון בחשיפות בעיקר בשל קיטון ביתרות המזומנים ופיקדונות בבנקים ומגידול בהון רובד 1.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בסעיף 2.5 ובביאור 12 בתמצית הדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוחות, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרות המגזרים הפיקוחיים ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2021](#).

טבלה 2-22: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2022											
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל								
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח											
2,864	125	2,739	-	798	34	373	229	537	14	754	רווח מימוני, נטו
984	10	974	113	24	27	142	86	239	41	302	עמלות והכנסות אחרות
3,848	135	3,713	113	822	61	515	315	776	55	1,056	סך הכנסות
(600)	10	(610)	-	-	-	(401)	(180)	(15)	-	(14)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,958	93	1,865	32	110	37	151	106	479	47	903	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,490	32	2,458	81	712	24	765	389	312	8	167	רווח (הפסד) לפני מסים
862	11	851	34	236	8	273	137	106	2	55	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,654	20	1,634	47	503	16	492	252	206	6	112	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
369,293	16,341	352,952	-	-	3,103	94,816	39,245	61,217	830	153,741	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
519,776	20,415	499,361	-	-	90,791	82,416	35,426	95,548	35,401	159,779	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) כולל הלוואות לדיור בסך של 21.3 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 2-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח											
2,682	120	2,562	-	835	23	297	195	493	10	709	רווח מימוני, נטו
899	10	889	96	35	25	113	69	218	39	294	עמלות והכנסות אחרות
3,581	130	3,451	96	870	48	410	264	711	49	1,003	סך הכנסות
(508)	6	(514)	-	-	2	(141)	(44)	(26)	-	(305)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,919	130	1,789	36	99	38	143	99	457	44	873	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,170	(6)	2,176	60	771	8	408	209	280	5	435	רווח (הפסד) לפני מסים
826	12	814	22	245	3	173	86	107	2	176	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,354	(17)	1,371	38	535	5	235	123	173	3	259	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
311,780	14,988	296,792	-	-	1,528	73,468	32,400	54,678	563	134,155	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
455,394	19,172	436,222	-	-	71,414	57,245	30,339	83,920	34,216	159,088	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) כולל הלוואות לדיור בסך של 18.3 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

מגזר משקי בית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר משקי בית ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-112 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-259 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מקיטון בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד, שקוזז על-ידי עלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-754 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-709 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהכנסות הריבית כתוצאה מגידול בהיקפי האשראי, בעיקר האשראי לדיור.

ברבעון הראשון של שנת 2022 נרשמו הכנסות מהפסדי אשראי בסך של כ-14 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-305 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע ברובו מהכנסות גבוהות יותר שנרשמו ברבעון המקביל בהפרשה הקבוצתית לרבות בגין הלוואות לדיור, לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים והמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים שהביא לקיטון בשיעורי ההפרשה הקבוצתית. זאת, בנוסף להמשך מגמת הירידה במחיקות האוטומטיות וכן לירידה בהוצאות שנרשמו על בסיס פרטני.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכמו ב-903 מיליון ש"ח בהשוואה ל-873 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה ומגידול בהפרשה לחופשה בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2022 הסתכם בכ-153.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-149.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. גידול ביתרות האשראי נובע בעיקרו מעלייה ביתרות האשראי לדיור.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2022 הסתכמו בכ-159.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-156.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

מגזר בנקאות פרטית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הבנקאות הפרטית ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו שקוזזה על-ידי עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות. הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-14 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהיקפי הפעילות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכמו ב-47 מיליון ש"ח בהשוואה ל-44 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2022 הסתכם בכ-0.8 מיליארד ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2021.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2022 הסתכמו בכ-35.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-33.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

מגזר עסקים קטנים וזעירים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים קטנים וזעירים ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-206 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-173 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע ברובו מעלייה ברווח המימוני, נטו בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד ומעלייה בעמלות ובהכנסות האחרות. גידול זה קוזז בחלקו על-ידי עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-537 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-493 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה ביתרות האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכמו ב-239 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-218 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בדמי ניהול חשבונות ובעמלות מעסקי מימון שקוזזו בחלקן מירידה בעמלות משוק ההון.

ברבעון הראשון של שנת 2022 נרשמו הכנסות מהפסדי אשראי בסך של 15 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-26 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע ברובו מהכנסות גבוהות יותר שנרשמו ברבעון המקביל אשתקד בהפרשה הקבוצתית, לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכמו ב-479 מיליון ש"ח בהשוואה ל-457 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב גידול בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה ומגידול בהפרשה לחופשה בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2022 הסתכם בכ-61.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-60.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2022 הסתכמו בכ-95.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-94.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

מגזר עסקים בינוניים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים בינוניים ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-252 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-123 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מגידול בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד וכן מעלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-229 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-195 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכמו ב-86 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-69 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מעסקי מימון.

ברבעון הראשון של שנת 2022 נרשמו הכנסות מהפסדי אשראי בסך של כ-180 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-44 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע ברובו מקיטון בהפרשה הפרטנית.

הוצאות התפעוליות והאחרות ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכמו בכ-106 מיליון ש"ח בהשוואה ל-99 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות עקב גידול בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד. האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2022 הסתכם בכ-39.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-38.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2022 הסתכמו בכ-35.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-33.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

מגזר עסקים גדולים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים גדולים ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-492 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-235 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מגידול בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד וכן מעלייה ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-373 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-297 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי.

העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכמו ב-142 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-113 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מעסקי מימון.

ברבעון הראשון של שנת 2022 נרשמו הכנסות מהפסדי אשראי בסך של כ-401 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-141 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מקיטון בהפרשה הפרטנית.

הוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכמו בכ-151 מיליון ש"ח בהשוואה ל-143 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות השכר עקב גידול בהוצאות המענק בשל העלייה בשיעורי התשואה בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד. האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2022 הסתכם בכ-94.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-89.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2022 הסתכמו בכ-82.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-84.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. הירידה נבעה בעיקר מהקטנת יתרות מפקידים גדולים.

מגזר מוסדיים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר גופים מוסדיים ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-16 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מגידול ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-34 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-23 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2022 הסתכם בכ-3.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-4.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2022 הסתכמו בכ-90.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-101.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. הירידה נבעה בעיקר מהקטנת יתרות מפקידים גדולים.

מגזר ניהול פיננסי

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר ניהול פיננסי ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-503 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-535 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-798 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-835 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה ברווחים מהשקעה במניות ומרישום הפסד כתוצאה משינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה, בהשוואה לרווח בתקופה המקבילה אשתקד. מנגד, חלה עלייה בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות, אשר קיזזה ירידה זו.

העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכמו ב-24 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-35 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

מגזר אחר (פעילות ישראל)

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם בסך של 47 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 38 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווחי הון ממכירת נכסי נדל"ן. העמלות וההכנסות אחרות ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכמו ב-113 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-96 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהכנסות אחרות מרווחי הון ממכירת נכסי נדל"ן.

מגזר הפעילות הבינלאומית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הפעילות הבינלאומית ברבעון הראשון של שנת 2022 הסתכם ב-20 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 17 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-43 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2022 בהשוואה לרווח נקי של כ-20 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השינוי נבע בעיקר מעלייה בהכנסות על רקע עלייה בהיקפי האשראי לציבור והוזלת עלויות המימון על הפיקדונות.
- ההפסד של הפועלים שוויץ הסתכם בכ-19 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2022 בהשוואה להפסד בסך של כ-41 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון בהפסד נובע מקיטון בהוצאות המשפטיות בקשר עם עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים וקיטון בהוצאות הנובעות כחלק ממהלכי הסגירה של הפעילות.

- סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 31 במרץ 2022 הסתכם בכ-16.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-15.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.
- האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2022 בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-16.1 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-15.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. בפעילות ה-Middle-Market הסתכם האשראי בכ-14.1 מיליארד ש"ח, מתוכו סך של כ-5.9 מיליארד ש"ח בגין עסקות סינדיקציה. זאת, בהשוואה לכ-13.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021, מתוכו סך של כ-5.5 מיליארד ש"ח בגין עסקות סינדיקציה.
- האשראי לציבור ליום 31 במרץ 2022 בבנק פוזיטיף בתורכיה הסתכם בכ-0.2 מיליארד ש"ח, בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2021.

סך פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2022 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-20.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-20.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021, מרביתם מקורם בסניף ניו-יורק. בפעילות ה-Middle-Market הסתכמו הפיקדונות בכ-8.4 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-9.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. יתרת פיקדונות הציבור מסוג Brokered CD's הסתכמה בכ-11.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-11.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות ושיוכם ליחידה הארגונית המטפלת, שמבוצע בהתאם לקריטריונים שונים שנקבעו על-ידי הנהלת הבנק. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לקבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפרטים בדבר הקריטריונים השונים לסיווג ולכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2021](#).

טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2022									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				מסחרי	עסקי ⁽¹⁾	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
במיליוני ש"ח									
2,864	-	828	110	332	438	326	335	495	רווח מימוני, נטו
984	113	33	8	128	166	11	146	379	עמלות והכנסות אחרות
3,848	113	861	118	460	604	337	481	874	סך ההכנסות
(600)	-	10	10	(54)	(586)	32	41	(53)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,958	25	125	76	145	202	111	334	940	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,490	88	726	32	369	988	194	106	(13)	רווח (הפסד) לפני מסים
862	35	231	13	131	353	67	36	(4)	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,654	53	522	18	238	635	127	70	(9)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
364,257	-	3,730	14,593	54,700	98,924	119,298	34,357	38,655	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
519,776	-	70,937	20,237	51,407	81,411	-	65,110	230,674	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-7,651 מיליוני ש"ח.
- (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				מסחרי	עסקי ⁽¹⁾	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
במיליוני ש"ח									
2,682	-	830	106	285	377	268	318	498	רווח מימוני, נטו
899	91	33	9	103	147	12	139	365	עמלות והכנסות אחרות
3,581	91	863	115	388	524	280	457	863	סך ההכנסות
(508)	-	2	6	(39)	(135)	(68)	(45)	(229)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,919	36	116	128	136	170	91	322	920	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,170	55	745	(19)	291	489	257	180	172	רווח (הפסד) לפני מסים
826	21	236	8	119	199	102	73	68	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,354	34	518	(26)	172	290	155	107	104	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
306,117	-	1,667	13,502	43,832	78,102	100,650	31,139	37,225	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
455,394	-	54,127	18,844	40,670	59,979	-	57,368	224,406	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-3,864 מיליוני ש"ח.
- (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

2.6. חברות עיקריות

2.6.1. חברות בישראל

קבוצת פועלים אקוויטי

קבוצת פועלים אקוויטי, המהווה את זרוע ההשקעות הראליות של הבנק ומוחזקת בבעלות מלאה, פועלת בשני תחומים עיקריים:

- השקעות ישירות בחברות בהן ומעין הון (מזנין) וכן השקעה וייזום קרנות השקעה פרטיות. מדיניות ההשקעות בפועלים אקוויטי מותאמת למגבלות חוק הבנקאות (רישוי) ולפיכך כוללת, בין היתר, החזקות מיעוט בלבד (ככלל עד 20% מכל אחד מאמצעי השליטה). פועלים אקוויטי מבצעת את ההשקעות במגוון סקטורים בחברות ריאליות ובחברות טכנולוגיות בישראל ובחו"ל.
- פעילות בנקאות להשקעות בארץ ובחו"ל, אשר במסגרת פעילות זו, פועלים אקוויטי מעמידה מגוון שירותים הכוללים: ייעוץ פיננסי ואסטרטגי למיזוגים ורכישות וליווי חברות בהשקעות שונות בארץ ובחו"ל.
- בנוסף, פועלים אקוויטי מחזיקה בפועלים אי.בי.אי. - ניהול וחיתום בע"מ (חברה ציבורית, שיעור ההחזקה כ-26.94%), העוסקת במתן שירותי ייעוץ, חיתום וניהול הנפקות ציבוריות בישראל ובגיוסי הון בדרך של הנפקות פרטיות.

יתרת ההשקעות של פועלים אקוויטי ליום 31 במרץ 2022 הסתכמה בסך של כ-2.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-2.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021. בנוסף, קיימת התחייבות להשקעה בסך של כ-0.9 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 במרץ 2022, בהשוואה לסך של כ-0.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. הגידול בהיקף ההשקעות מהווה המשך ישום אסטרטגיית הבנק לגידול היקף ההשקעות המבוצעות בפועלים אקוויטי, בכפוף לתנאי השוק, במסגרת מתווה השקעות רב שנתי עד לשנת 2025 אשר אושר בדירקטוריון הבנק.

תרומת פועלים אקוויטי לתוצאות הפעילות של הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמה ברווח בסך של כ-81 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך של כ-109 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בתרומה נובעת בעיקר מרווחים שנרשמו משיעור מניות בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הרווח הנקי להשקעה של קבוצת פועלים אקוויטי הסתכמה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 ב-12.5% בחישוב שנתי, בהשוואה ל-29.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעת הבנק בפועלים אקוויטי הסתכמה ביום 31 במרץ 2022 ב-2.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-2.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021.

2.6.2. חברות מחוץ לישראל

Hapoalim (Switzerland) Ltd (להלן: "הפועלים שווייץ")

חברה בת (בבעלות מלאה של הבנק) המאוגדת בשווייץ, שעסקה בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות סניפים בציריך ובלוקסמבורג. בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותה של הפועלים שווייץ. למועד הנוכחי לא נותרו חשבונות לקוחות בשלוחה. הבנק פועל להחזרת הרישיון הבנקאי.

ההפסד בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 של הפועלים שווייץ הסתכם בסך של 5 מיליון פרנק שווייצרי בהשוואה להפסד בסך של 10 מיליון פרנק שווייצרי בתקופה המקבילה אשתקד. תוצאות הפעילות בשווייץ משקפות את הקיטון שחל בהוצאות הנובעות מהליכי הסגירה והוצאות משפטיות בקשר עם סיום חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה באמצעות בנק פוזיטיף, הפועל ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית. במסגרת התוכנית האסטרטגית של הבנק, הוחלט לפעול למכירת ההשקעה בבנק פוזיטיף. בהתאם לכך, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיף.

בעל מניות המיעוט בבנק פוזיטיף (שאחזקותיו הסתכמו ב-30.17%), שהעלה בעבר טענות כנגד הבנק בנוגע להשפעה לכאורה של הבנק על ניהול בנק פוזיטיף, פתח בהליכים משפטיים (בעצמו ועל-ידי דירקטורים מטעמו) כנגד בנק פוזיטיף במטרה לבטל החלטות שקיבלה האסיפה הכללית של בנק פוזיטיף.

על רקע זה, חתם הבנק ביום 31 בינואר 2022 הסכם עם בעל מניות המיעוט לפיו ירכוש הבנק את החזקות בעל מניות המיעוט (30.17%) בתמורה לסך של 5 מיליון דולר, כך שהבנק יחזיק 100% מהון המניות של בנק פוזיטיף והצדדים יוותרו הדדית על טענות הצד האחד כלפי האחר. בעל מניות המיעוט הגיש בקשה לבית המשפט למשיכת תביעתו (אשר תיבחן במסגרת השימוע שנקבע לכלל התביעות להמשך השנה).

בתאריך 10 במרץ 2022 הושלמה העסקה ולאחריה מחזיק הבנק במלוא ההחזקה בבנק פוזיטיף.

להערכת הבנק ההתקשרות בהסכם מסייעת לבנק לממש את מהלך היציאה מפעילות בתורכיה ותתרום להמשך ניהול התקין של בנק פוזיטיף.

לפרטים בדבר הנחיות בנק ישראל להגדלת שיעורי השקלול של נכסי הסיכון וניכוי מסגרת קווי האשראי מההון הפיקוחי, ראה [ביאור 1.9](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

יתרת האשראי לציבור, נטו של בנק פוזיטיף ליום 31 במרץ 2022 הסתכמה ב-788 מיליון לירות תורכיות (כ-170 מיליון ש"ח), בהשוואה ליתרה בסך של 967 מיליון לירות תורכיות (כ-225 מיליון ש"ח) בסוף שנת 2021.

התוצאות העסקיות של קבוצת בנק פוזיטיף בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 הסתכמו ברווח של כ-28 מיליון לירות תורכיות לעומת רווח בסך של כ-3 מיליון לירות תורכיות בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח ברבעון נבע בעיקר מהשפעות הפרשי שער.

סך השקעת הבנק בבנק פוזיטיף ליום 31 במרץ 2022 בהון ובאמצעים אחרים, לאחר הכרה בהפסד מירידת-ערך, הסתכמה ב-108 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-91 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021.

למידע נוסף בנוגע לפעילות הבינלאומית של הבנק, ראה [מגזר פעילות בינלאומית](#) בפרק מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה, בדוח ממשל תאגידי.

3. סקירת הסיכונים

חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, וכמפורט בסעיף 1.1 לעיל. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 במרץ 2022 להלן דוח על הסיכונים.

3.1 תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

הבנק מבצע בדיקה מקיפה להערכת הסיכונים להם הוא חשוף ובחינת המהותיות שלהם. במסגרת תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי להערכת הלימות ההון) הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון ריכוזיות, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון תפעולי (לרבות סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי-תחרותי, סיכון רגולטורי וסיכון ציות. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והם: סיכון משפטי, סיכון כלכלי וסיכון סביבתי (לרבות סיכון אקלים). אסטרטגיית ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה כולה, תוך זיהוי וכימות הסיכונים, הגדרת אחריות על הסיכונים (Risk Ownership) ומקסום התועלת העסקית בהתייחס לעלות במנחי סיכון על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. ניהול הסיכונים בבנק מתבצע במתודולוגיה אחידה ובראיה כוללת תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות, במטרה לתמוך בנטילת סיכונים באופן מושכל על מנת להשיא את רווחיות הקבוצה ברמת סיכון התואמת את תיאבון הסיכון. ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה. החברות הבנות מונחות לנהל את הסיכונים על בסיס האסטרטגיה והמדיניות הקבוצתית, תוך ביצוע התאמות בהתאם לנסיבות, ודיווח עליהן לחברה האם. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המוטוויית על-ידי הדירקטוריון של כל חברה. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם. הפיקוח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות לנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את דרישות הפיקוח בניהול הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי וקובעות עקרונות יסוד לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים לזיהוי הסיכונים ולמדידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים. מנהל הסיכונים הראשי (CRO) וחבר הנהלה האחראי על החטיבה לניהול סיכונים עד ליום 31 במאי 2022 הינו ד"ר א. בכר והחל ממועד זה תכהן בתפקיד הגברת מ. בן שושן כהן. לפרטים ראה [פרק עניינים אחרים](#) בדוח ממשל תאגידי. הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם. חברי הנהלה העיקריים האחראים לניהול סיכונים האשראי הינם מנהל החטיבה העסקית מר צ. כהן, והממונה על החטיבה הקמעונאית גברת ד. רביב. חבר הנהלה האחראי על ניהול סיכונים השוק, ההשקעה והנזילות הינו מנהל חטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית מר י. ענתבי. הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי עורכת דין י. אלמוג, היועצת המשפטית הראשית. הסיכון הטכנולוגי, ובכללו סיכון הסייבר, מנוהל על-ידי גברת א. בן זאב מנהלת חטיבת הטכנולוגיה והמחשוב. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי והסיכון הטכנולוגי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו.

לפרטים והרחבה בדבר ממשל ניהול הסיכונים לרבות תפיסת הבקרה, הגורמים האחראים, ועדות דירקטוריון וצוותי הנהלה בזיקה לניהול סיכונים ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2021 וליום 31 במרץ 2022](#).

3.2 סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה. פעילויות היוצרות סיכון אשראי כוללות:

- **אשראי מאזני** - התחייבויות נוכחיות כלפי הבנק כגון אשראי ומשכנתאות לציבור, אשראי לבנקים ופיקדונות בבנקים, אשראי לממשלות, השקעה באגרות-חוב (קונצרניות ואחרות) וכן החלק המאזני (שווי הוגן חיובי) של נגזרים ומכשירים פיננסיים.
- **אשראי חוץ-מאזני** - התחייבויות פוטנציאליות (שטרם מומשו) כלפי הבנק כגון ערבויות, התחייבויות לא מנוצלות למתן אשראי, מסגרות לא מנוצלות וכן התחייבויות פוטנציאליות כתוצאה משינוי בשווי עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.

סיכון האשראי הנובע מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים מוגדר כסיכון צד נגדי, שהינו הסיכון שהצד הנגדי לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה בנגזרים. למידע על סיכון אשראי צד נגדי ואופן ניהולו ראה [דוח על הסיכונים](#). סיכון נוסף הנובע מתיק חשיפות אשראי הינו סיכון ריכוזיות. סיכון ריכוזיות נובע מפיזור לא אופטימאלי של סיכונים ספציפיים בתיק האשראי, דהיינו כאשר תיק האשראי אינו מפוזר דיו בין גורמי הסיכון השונים. לדוגמא: כאשר תיק האשראי מורכב מכמות קטנה של לוויים (ריכוזיות לווה) או חשוף במידה גבוהה לענף מסוים (ריכוזיות ענפית).

3.2.1. ניתוח איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מאנן להבא. במסגרת זו בוטל המונח פגום ובמקומו מוצג אשראי לא צובר. בהתאם לכך, חובות צוברים שסווגו בעבר כחובות פגומים לא מוצגים במסגרת החובות שאינם צוברים וכן הלוואות לדיור בפיגור של 90 יום או יותר שסווגו בעבר במסגרת החובות הצוברים, מסווגים כחובות לא צוברים. לפרטים נוספים לגבי יישום ההוראה והשפעתה ראה [ביאור 1.g.](#), [ביאור 6](#) ו**ביאור 13 בתמצית הדוחות הכספיים**.

שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם משבר התפשטות נגיף הקורונה

לנוכח התפרצות נגיף הקורונה בתחילת 2020 והשלכותיו האפשריות על מצב המשק והלווים, ומתוך מטרה לעודד תאגידיים בנקאיים לפעול לייצוב לווים שלא עומדים או עשויים לא לעמוד במחויבויות התשלום החוזיות שלהם עקב משבר התפשטות נגיף הקורונה, פרסם בנק ישראל מספר מתווים במטרה לאפשר שינויים בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם משבר התפשטות נגיף הקורונה, תוך קביעת דגשים לטיפול בחובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים. בהתאם למתווים נקבע כי שינויים בתנאי הלוואות לא גורמים באופן אוטומטי לסייג של הלוואות כחובות בעייתיים בארגון מחדש, כאשר בשל המשבר מבוצעים שינויים לזמן קצר בתשלומים ללווים אשר לא היו בפיגור קודם לכן. יציין כי היקף החובות לגביהם בוצעו שינויים בתנאים והנמצאים בדחיית תשלומים פחת באופן ניכר החל משנת 2021.

להלן פרטים בדבר יתרת החובות, לגביהם בוצעו שינויים בתנאים החל מחודש מרץ 2020, במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, שלא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים כאמור לעיל. הנתונים מייצגים את יתרת החובות נכון למועד הדיווח לאחר פירעונות שבוצעו בחובות שתקופת דחיית התשלומים בגינם הסתיימה.

טבלה 1-3: פרטים בדבר יתרת החובות, לגביהם בוצעו שינויים בתנאים⁽¹⁾, במסגרת ההתמודדות עם משבר התפשטות נגיף הקורונה, שלא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי

חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים, נכון למועד הדיווח ⁽¹⁾	פירוט נוסף של יתרת החוב הרשומה של חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים			פירוט נוסף של יתרת החוב הרשומה של חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים			חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים, נכון למועד הדיווח ⁽¹⁾			
	יתרת חוב רשומה	מספר הלוואות	סכום התשלומים שנדחו	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	חובות לא בעייתיים	
	372	13	66	271	274	2	259	2,129	-	עסקים גדולים
	115	26	62	53	64	1	63	1,670	-	עסקים בינוניים
	340	672	108	294	315	18	258	4,539	34	עסקים קטנים וזעירים
	8	81	2	7	8	1	2	2,014	29	אנשים פרטיים - ללא דיור
	461	817	37	412	446	15	419	16,754	606	הלוואות לדיור
	1,296	1,609	275	1,037	1,107	37	1,001	27,106	669	סך-הכל ישראל
	24	1	21	24	24	-	24	1,951	6	פעילות בחו"ל
סך-הכל ליום	3,320⁽³⁾	1,610	296	1,061	1,131	37	1,025	29,057	675	
סך-הכל ליום 31.12.21	1,459	2,467	292	978	1,178	95	1,016	31,069	754	

(1) תקופת דחיית התשלומים הינה התקופה המצטברת של דחיות שניתנו לחוב מתחילת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואינה כוללת דחיות שלהן הלווה זכאי לפי כל דין.
 (2) מזה: חובות לא צוברים הכנסות ריבית בסך 132 מיליון ש"ח (חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית 31.12.21: 107 מיליון ש"ח).
 (3) מזה: כולל הלוואות בערבות מדינה בסך של כ-354 מיליון ש"ח אשר נמצאות בדחיית תשלומים (31.12.21: 337 מיליון ש"ח).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

אשראי בערבות מדינה

- על רקע התפרצות נגיף הקורונה, החליטה המדינה על הקמת קרן הלוואות ייעודית שעיקרה סיוע לעסקים קטנים, בינוניים וגדולים שנקלעו לקשיי תזרים כתוצאה מהתפרצות הנגיף. תנאי הלוואות נקבעו על-ידי משרד האוצר והינם אחידים לכל סוגי הלוואים:
- ריבית: שנה ראשונה ריבית אפס (משולמת על-ידי המדינה לבנק), שנה שנייה ואילך, פריים + 1.5%.
  - תקופה: עד 10 שנים, כולל תקופת גרייס עד 12 חודשים.
  - בנוסף, אושרה דחיית תשלומי הלוואות לתקופה של עד שנה, בהלוואות שבהן הסתיימה תקופת הגרייס הראשונה ולא שולמו יותר מ-3 תשלומי קרן. בחודש ינואר 2022 אושרו הקלות עד ליום 30 באפריל 2022, שבמסגרתן ניתן לדחות תשלומי הלוואות לתקופה של שנה נוספת בכל נקודת זמן בחיי הלוואה.
  - ביטחונות לקוח: עד 5% מגובה הלוואה המאושרת.
  - סכום הלוואה בשני מסלולי הלוואה (הכללי והמוגבר): 40% מהמחזור השנתי של הלקוח או 20 מיליון ש"ח, הנמוך מביניהם.
- נכון לרבעון ראשון של שנת 2022 כ-84% מיתרת האשראי בערבות מדינה הינו לעסקים קטנים וזעירים והיתרה לעסקים בינוניים וגדולים. הסיכון באשראי זה מגודר על-ידי המדינה על-פי השיעורים הבאים: עד 85% באשראי ספציפי, ולא יותר מ-15% לכלל התיק במסלול הכללי, ועד 95% באשראי ספציפי ולא יותר מ-60% לכלל התיק במסלול המוגבר שהושק ביום 21 ביוני 2020. המסלול המוגבר כולל עסקים שנפגעו באופן משמעותי מהתפשטות הקורונה ואשר הציגו ירידה משמעותית במחזור ההכנסות שלהם בשנת 2020 בהשוואה לשנה קודמת, ושהינם ללא יכולת תזרימית עצמאית להתמודד עם הנזקים התזרימיים.

טבלה 2-3: פרטים בדבר יתרת החוב הרשומה של אשראי בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

יתרה ליום		
31.12.21	31.03.22	
במיליוני ש"ח		
4,024	3,788	עסקים קטנים וזעירים
752	627	עסקים בינוניים
233	103	עסקים גדולים
5,009	4,518	סך-הכל

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 3-3: ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021				יתרה ליום 31 במרץ 2022				
סך-הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך-הכל	פרטי	דיור	מסחרי	
במיליוני ש"ח								
								סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽¹⁾
346,599	31,624	111,739	203,236	358,880	31,857	116,366	210,657	סיכון אשראי מאזני
179,552	17,583	10,594	151,375	169,484	17,481	9,583	142,420	סיכון אשראי חוץ-מאזני
526,151	49,207	122,333	354,611	528,364	49,338	125,949	353,077	סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
								סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
12,642	2,468	2,793	7,381	11,193	2,284	2,752	6,157	א. לא בעייתי - מאזני
8,149	718	595	6,836	7,979	690	581	6,708	ב. סך-הכל בעייתי ⁽²⁾
4,176	246	-	3,930	4,574	401	-	4,173	בעייתי צובר*
3,973	472	595	2,906	3,405	289	581	2,535	בעייתי לא צובר*
20,791	3,186	3,388	14,217	19,172	2,974	3,333	12,865	סך-הכל סיכון אשראי מאזני שאינו בדירוג ביצוע אשראי
3,658	165	39	3,454	3,018	124	34	2,860	סיכון אשראי חוץ-מאזני שאינו בדירוג ביצוע אשראי
24,449	3,351	3,427	17,671	22,190	3,098	3,367	15,725	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
84	44	-	40	71	39	-	32	מזה: חובות שצוברים הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר*
550,600	52,558	125,760	372,282	550,554	52,436	129,316	368,802	סך-הכל סיכון אשראי כולל של הציבור
								מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים
3,955	472	595	2,888	3,394	289	581	2,524	א. חובות לא צוברים*
31	-	-	31	32	-	-	32	ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
3,986	472	595	2,919	3,426	289	581	2,556	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור

* החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. בטבלה זו מספרי ההשוואה לתקופות קודמות הוצגו מחדש לצרכי נוחות. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.
 (1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
 (2) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

ברבעון הראשון של שנת 2022 חלה עלייה בסך סיכון האשראי בדירוג ביצוע אשראי בעיקר בהשפעת מגזר הדיור. באשראי המסחרי נרשמה ירידה קלה בסך סיכון האשראי בדירוג ביצוע אשראי הנובעת בעיקר מירידה בסיכון האשראי החוץ-מאזני. בשיעור סך סיכון האשראי בדירוג ביצוע אשראי מסך-הכל סיכון אשראי כולל של הציבור נרשם שיפור בכל אחד מהסקטורים ובסך התיק.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 4-3: מידע נוסף על תנועה באשראי לציבור לא צובר⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2022		
מסחרי	פרטי*	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
תנועה באשראי לציבור לא צובר		
2,970	647	3,617
יתרת חובות פגומים לתחילת השנה		
(82)	420	338
התאמת יתרת פתיחה אשראי לא צובר בשל השפעת היישום לראשונה של CECL ⁽¹⁾		
80	194	274
חובות שסווגו כלא צוברים במהלך התקופה		
(167)	(296)	(463)
חובות שחזרו לצבור הכנסות ריבית במהלך התקופה		
(47)	(34)	(81)
חובות שנמחקו חשבונאית		
(230)	(61)	(291)
חובות שנפרעו		
2,524	870	3,394
יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה		
תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש לא צובר		
1,529	623	2,152
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה		
(80)	(171)	(251)
התאמת יתרת פתיחה אשראי לא צובר בארגון מחדש בשל השפעת היישום לראשונה של CECL ⁽¹⁾		
40	58	98
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה		
(33)	(29)	(62)
חובות בארגון מחדש שנמחקו		
(127)	(159)	(286)
חובות בארגון מחדש שחזרו לצבור הכנסות ריבית במהלך התקופה		
(18)	(44)	(62)
חובות בארגון מחדש שנפרעו		
1,311	278	1,589
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לא צובר לסוף התקופה		

* לרבות הלוואות לדיוור.
 (1) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. הנתונים המתייחסים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021 מתייחסים לאשראי פגום ולא הוצגו מחדש. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 4-3: מידע נוסף על תנועה באשראי לציבור לא צובר⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021		
מסחרי	פרטי	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
תנועה ביתרת החובות הפגומים בגין אשראי לציבור		
3,221	739	3,960
יתרת חובות פגומים לתחילת השנה		
326	52	378
חובות שסווגו כפגומים במהלך התקופה		
(42)	(2)	(44)
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום		
(88)	(28)	(116)
חובות פגומים שנמחקו		
(129)	(51)	(180)
חובות פגומים שנפרעו		
3,288	710	3,998
יתרת חובות פגומים לסוף התקופה		
תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש		
2,012	698	2,710
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה		
33	49	82
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה		
(39)	(24)	(63)
חובות בארגון מחדש שנמחקו		
(84)	(50)	(134)
חובות בארגון מחדש שחזרו לסיווג שאינו פגום או שנפרעו		
1,922	673	2,595
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה		

(1) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. הנתונים המתייחסים לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2021 מתייחסים לאשראי פגום ולא הוצגו מחדש. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1 ג.](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 5-3: מדדי סיכון אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022 מישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) מכאן ולהבא. יחד עם זאת, בטבלה זו לצורך ניתוח השינויים בסיכון האשראי הוצגו מחדש הנתונים המתייחסים ליום 31 בדצמבר 2021 באופן המשקף את יתרת הפרשה ואת השינוי בסיווגים בעקבות יישום ההוראה. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ג.](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

ליום							
31.12.2021				31.03.2022			
סך-הכל	אנשים פרטיים - אחר	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	מסחרי	סך-הכל	אנשים פרטיים - אחר	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	מסחרי
ניתוח איכות האשראי לציבור							
1.11%	1.36%	0.52%	1.39%	0.92%	0.83%	0.49%	1.18%
שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת אשראי לציבור							
1.13%	1.48%	0.52%	1.41%	0.94%	0.94%	0.49%	1.19%
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור							
2.26%	2.06%	0.52%	3.26%	2.16%	1.98%	0.49%	3.12%
שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור							
5.84%	9.15%	2.94%	6.89%	5.19%	8.54%	2.78%	5.99%
שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור							
ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח							
(0.37%)	(1.24%)	(0.21%)	(0.30%)	(0.66%)	(0.53%)	0.11%	(1.11%)
שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור							
0.06%	0.07%	-	0.09%	0.06%	(0.05%)	-	0.11%
שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור							
ניתוח הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור							
1.51%	2.49%	0.36%	1.99%	1.36%	2.35%	0.37%	1.76%
שיעור הפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור							
137.0%	183.9%	68.9%	143.4%	148.4%	283.0%	76.8%	149.4%
שיעור הפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר							
134.2%	168.2%	68.9%	141.4%	145.3%	249.4%	76.8%	147.5%
שיעור הפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר							
27.4	34.7	410.0	24.1	22.9	(51.1)	-	16.0
יחס הפרשה להפסדי אשראי למחיקות חשבונאיות נטו							

הערה:

אשראי לציבור - לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

ניתוח איכות התיק

- ברבעון הראשון של שנת 2022 נרשמה ירידה (שיפור) במדדי סיכון האשראי הבאים לעומת סוף שנת 2021:
- שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת אשראי לציבור
  - שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור
  - שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
  - שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור
  - בכל אחד מהמדדים המצוינים לעיל השיפור נרשם בכל אחד מהסקטורים ובעיקר באנשים פרטיים, אחר ומסחרי.
  - במדדי הוצאה בגין הפסדי אשראי מסך הסקטורים במצטבר נרשמה הכנסה בדומה לנתוני דצמבר 2021, בשיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור שיעור ההכנסה גבוה מנתוני דצמבר 2021 בעיקר בהשפעת גבייה במגזר המסחרי. בשיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור נרשמה יציבות
  - בשיעור הפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור נרשמה ירידה בהשפעת ההכנסות שנרשמו מגבייה

3.2.2. מיון וניתוח סיכון האשראי לפי ענפי משק

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק

ליום 31 במרץ 2022						
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי לא צובר	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח						
336	(14)	79	140	421	32,088	32,971
659	(5)	(299)	558	926	93,460	95,129
470	(28)	37	92	137	34,770	35,327
345	(4)	14	221	640	39,330	40,964
144	(4)	(154)	2	153	47,864	48,104
209	2	36	41	132	15,317	16,523
209	-	12	29	69	8,952	9,442
1,484	(1)	(299)	1,451	3,593	47,295	51,965
3,856	(54)	(574)	2,534	6,071	319,076	330,425
478	-	32	558	561	125,404	128,744
860	3	(46)	291	694	49,142	52,238
5,194	(51)	(588)	3,383	7,326	493,622	511,407
-	-	-	-	-	48,366	48,366
5,194	(51)	(588)	3,383	7,326	541,988	559,773
702	(4)	(12)	773	2,311	34,742	39,147
2	-	-	-	-	47,976	48,136
704	(4)	(12)	773	2,311	82,718	87,283
5,898	(55)	(600)	4,156	9,637	624,706	647,056

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽⁵⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 383,835; 64,726; 658; 13,874 ו-183,963 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 במרץ 2021						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום (למעט נגזרים)	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח						
283	29	(46)	240	704	30,514	31,679
578	(4)	8	448	727	79,065	80,716
475	11	(81)	176	507	27,143	29,164
927	9	(30)	399	1,222	36,208	38,638
246	-	5	6	170	41,409	41,717
205	6	(13)	100	195	14,164	15,409
79	-	(6)	43	83	8,144	8,573
1,619	(6)	(49)	1,685	3,787	38,875	43,984
4,412	45	(212)	3,097	7,395	275,522	289,880
684	-	(68)	-	631	105,602	108,676
784	3	(237)	712	768	48,146	52,061
5,880	48	(517)	3,809	8,794	429,270	450,617
-	-	-	-	-	2,231	2,231
-	-	-	-	-	47,257	47,257
5,880	48	(517)	3,809	8,794	478,758	500,105
515	(25)	9	808	2,844	28,081	33,376
5	-	-	-	-	37,902	38,065
520	(25)	9	808	2,844	65,983	71,441
6,400	23	(508)	4,617	11,638	544,741	571,546

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 168,741-11,366; 892; 61,995; 328,552 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום (למעט נגזרים)	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח						
280	52	(28)	178	539	33,516	34,554
798	(124)	103	557	873	93,465	95,350
469	(77)	(182)	127	212	34,927	35,698
755	(19)	(219)	265	689	39,627	41,705
253	(2)	9	6	154	50,283	50,636
189	28	(11)	87	171	14,743	16,228
70	1	(12)	41	73	8,727	9,284
1,413	19	(226)	1,567	3,266	46,196	50,960
4,227	(122)	(566)	2,828	5,977	321,484	334,415
527	(1)	(226)	1	570	121,811	125,207
625	(25)	(424)	649	720	49,033	52,381
5,379	(148)	(1,216)	3,478	7,267	492,328	512,003
-	-	-	-	-	6,511	6,511
-	-	-	-	-	41,758	41,758
5,379	(148)	(1,216)	3,478	7,267	540,597	560,272
524	(50)	(5)	943	2,504	33,823	38,597
6	-	1	-	-	50,247	50,251
530	(50)	(4)	943	2,504	84,070	88,848
5,909	(198)	(1,220)	4,421	9,771	624,667	649,120

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 373,312; 67,454; 1,253; ו-12,985 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

3.2.3. בינוי והנדל"ן

הפעילות בענפי הבינוי והנדל"ן התאפיינה בגידול משמעותי שהחל בשנת 2021, המוצא את ביטויו בין היתר ברמת ביקושים גבוהה לדירות, עלייה משמעותית בהיקפי מכירת דירות חדשות ועלייה במחירי הדיור.

כתוצאה מהצמיחה בענף גדל הביקוש לאשראי עסקי בענפי הבינוי והנדל"ן כך שהבנק הגדיל במהלך שנת 2021 את פעילות המימון לענפי הנדל"ן ופרויקטי הנדל"ן, תוך התאמות והקלות מסוימות. כתוצאה מכך נרשמה צמיחה בתיק האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן, תוך עלייה מתונה בשיעורי המימון במקביל לשחיקה מסוימת של מרווחי האשראי (לפרטים ראה **ביאור 12** מגזרי פעילות פיקוחיים בתמצית הדוחות הכספיים), ברבעון הראשון של שנת 2022 הואט קצב הגידול בתיק. הבנק פועל בהתאם למסגרת ניהול סיכון האשראי ותוך בחינה של רווחיות מתואמת סיכון. בהמשך להנחיית הפיקוח על הבנקים נקבעו קריטריונים לחיתום אשראי הנחשבים כסיכון מוגבר, הבנק מנטר את הביצועים בהתאם לכך החל מהרבעון השני של 2021. להערכת הבנק ההתאמות וההקלות שבוצעו בתנאי החיתום אינן מביאות לשינוי מהותי ברמת הסיכון בהתחשב בגורמים מפצים באשראים אלה. כמו-כן, הבנק הביא לידי ביטוי גורמים אלו בקביעת ההפרשה הקבוצתית הנאותה לענף הבינוי והנדל"ן כמפורט בהמשך.

טבלה 7-3: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים

יתרה ליום 31 במרץ 2022					
סיכון אשראי מלא	סיכון אשראי מלא (2)	אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾		סיכון אשראי לפני השפעת מקדמים והפחתות	סיכון אשראי כולל
		מסגרות לא מנוצלות	ערבויות		
במיליוני ש"ח					
2,867	938	917	4,722	(745)	3,977
בנייה למסחר ושירותים	301	56	399	-	399
בנייה לתעשייה	26,573	37,377	45,613 ⁽³⁾	(45,878)	63,685
בנייה לדירור	24,253	5,836	915	(822)	30,182
נכסים מניבים	9,845	6,794	7,277	(3,223)	20,693
אחר	63,839	51,001	54,764	(50,668)	118,936
סך-הכל חטיבה עסקית	8,804	1,992	11,520	-	11,520
חטיבה קמעונאית	72,643	52,993	55,488	(50,668)	130,456
סך-הכל - פעילות בישראל	8,617	3,794	12,415	-	12,415
פעילות בחו"ל	81,260	56,787	55,492	(50,668)	142,871
סך-הכל סיכון אשראי					

(1) יתרת חוזים, לפני השפעת מקדמי ערבויות חוץ מכר.
 (2) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-7,608 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח לתיק אשראי מקרקעין.
 (3) כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-38,069 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוץ מכר.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 7-3: פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021					
סיכון אשראי כולל	השפעת מקדמים והפחתות	סיכון אשראי לפני השפעת מקדמים והפחתות	אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾		סיכון אשראי מאזני הלוואות ⁽²⁾
			ערבויות	מסגרות לא מנוצלות	
במיליוני ש"ח					
5,198	(603)	5,801	755	1,375	3,671
409	-	409	38	54	317
61,699	(41,972)	103,671	41,917 ⁽³⁾	36,949	24,805
30,848	(799)	31,647	1,052	7,270	23,325
21,233	(3,014)	24,247	6,887	8,199	9,161
119,387	(46,388)	165,775	50,649	53,847	61,279
11,646	-	11,646	692	2,145	8,809
131,033	(46,388)	177,421	51,341	55,992	70,088
11,378	(2)	11,380	22	3,283	8,075
142,411	(46,390)	188,801	51,363	59,275	78,163

חטיבה עסקית

בנייה למסחר ושירותים	3,671	1,375	755	5,801	(603)	5,198
בנייה לתעשייה	317	54	38	409	-	409
בנייה לדיור	24,805	36,949	41,917 ⁽³⁾	103,671	(41,972)	61,699
נכסים מניבים	23,325	7,270	1,052	31,647	(799)	30,848
אחר	9,161	8,199	6,887	24,247	(3,014)	21,233
סך-הכל חטיבה עסקית	61,279	53,847	50,649	165,775	(46,388)	119,387
חטיבה קמעונאית	8,809	2,145	692	11,646	-	11,646
סך-הכל - פעילות בישראל	70,088	55,992	51,341	177,421	(46,388)	131,033
פעילות בחו"ל	8,075	3,283	22	11,380	(2)	11,378
סך-הכל סיכון אשראי	78,163	59,275	51,363	188,801	(46,390)	142,411

(1) יתרת חוזים, לפני השפעת מקדמי ערבויות חוק מכר.

(2) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-5,786 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח לתיק אשראי מקרקעין.

(3) כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-11,053 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוק מכר.

ליום 31 במרץ 2022 סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן הסתכם בכ-143 מיליארד ש"ח. סך סיכון האשראי לציבור בענפי הבינוי והנדל"ן עלה ברבעון הראשון של שנת 2022 בכ-0.3%, מרבית החשיפה הינה בחטיבה העסקית (לקוחות בינוניים וגדולים), כ-83% מסך סיכון האשראי בענפי בינוי ונדל"ן. החשיפה לחברות שעיקר פעילותן בענף הבינוי לדיור בחטיבה העסקית מהווה כ-54% מחשיפת החטיבה לענף הבינוי והנדל"ן. עיקר המימונים לחברות בענף כוללים מימוני קרקעות למגורים וליווי פרויקטי בנייה למגורים ברחבי הארץ. החשיפה לחברות הפועלות בענפים של הקמת מבנים למסחר, שירותים ותעשייה וכן נכסים מניבים להשכרה בחטיבה העסקית מהווה כ-29% מחשיפת החטיבה לענף הבינוי והנדל"ן.

טבלה 8-3: ניתוח איכות האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן

השינוי	יתרה ליום	
	31 בדצמבר 2021	31 במרץ 2022
	במיליוני ש"ח	
	סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי	
סיכון אשראי שאינו בעייתי	137,438	138,453
	0.7%	
	סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי	
בעייתי צובר (עד ליום 31.12.2021 בעייתי שאינו פגום)	524	598
לא צובר (עד ליום 31.12.2021 פגום)	1,368	1,275
שאינו בעייתי	3,081	2,545
סך-הכל סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי	4,973	4,418
סך-הכל סיכון אשראי	142,411	142,871
	0.3%	

סך סיכון האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי ירד ברבעון הראשון של שנת 2022 ב-11.2%.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 9-3: סיכון אשראי לציבור בענפי הבינוי והנדל"ן בחטיבה העסקית - לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה⁽¹⁾

יתרה ליום 31 במרץ 2022					
סך-הכל	אחר	קרקעות	נכסים שבנייתם הושלמה ⁽²⁾	נדל"ן בתהליכי בנייה ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח					
					שיעור מימון⁽³⁾
5,638	-	2,405	3,233	-	עד 45%
13,550	-	7,020	6,530	-	מעל 45% ועד 65%
23,603	-	16,510	7,093	-	מעל 65% ועד 85%
1,063	-	593	470	-	מעל 85%
					כושר ספיגה⁽⁴⁾
1,076	-	-	-	1,076	עד 25%
25,557	-	-	-	25,557	מעל 25% ועד 50%
17,196	-	-	-	17,196	מעל 50% ועד 75%
51,100	-	-	-	51,100	מעל 75%
					אחר⁽⁵⁾
30,821	30,821	-	-	-	סך-הכל סיכון אשראי לפני מקדמים והפחתות - חטיבה עסקית
169,604	30,821	26,528	17,326	94,929	השפעת מקדמים והפחתות
(50,668)	-	-	-	-	סך-הכל סיכון אשראי חטיבה עסקית
118,936	-	-	-	-	

- הפילוח לסגמנטים ולשיעורי המימון נערך בהתאם לניתוח מקור הפירעון של כל אשראי, כפי שהוצג ואושר בתהליך חיתומו.
- "נדל"ן בתהליכי בנייה" כולל אשראי לפרויקטים בשלבי הקמה שונים לרבות: קבוצות רכישה, פרויקטים שנחתם בגינם הסכם ליווי אך טרם החל הליווי מפאת אי עמידה בתנאים מקדמיים (כושר ספיגה הוצג בהתאם לכושר הספיגה המינימלי בהתבסס על תנאי הליווי שאושרו) ויתרות ערבויות חוק מכר בתהליכי ביטול בגין פרויקטים שהסתיימו.
- שיעור מימון הינו היחס בין סיכון האשראי לפני השפעת מקדמים והפחתות לבין שווי הבטוחה העדכני הקיים למועד הדיווח, לפני השפעת מקדמי ביטחון. שיעורי המימון אינם משקללים את גידור הסיכון של יתרות אשראי המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- כושר ספיגה בפרויקטים הינו שיעור הירידה האפשרי המקסימלי בשווי הנכס כגמור, מבלי שהבנק יספוג הפסדים מהפרויקט.
- "אשראי אחר" הינו כל אשראי שאינו עומד בהגדרת אחד הסגמנטים המפורטים לעיל. תחת סעיף זה נכללים לדוגמה מימוני פרויקטי תשתיות (PPP), מימונים כנגד ביטחונות שאינם נדל"ן (כגון פיקדונות, מניות, שעבוד צף, ערבויות צד ג' ועוד), אשראים שוטפים כנגד חוסן פיננסי ועוד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 9-3: סיכון אשראי לציבור בענפי הבינוי והנדל"ן בחטיבה העסקית - לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה⁽¹⁾⁽²⁾ (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021					
סך-הכל	אחר	קרקעות	נכסים שבנייתם הושלמה ⁽³⁾	נדל"ן בתהליכי בנייה ⁽³⁾	
במיליוני ש"ח					
שיעור מימון⁽⁴⁾					
6,366	-	3,373	2,993	-	עד 45%
13,814	-	6,638	7,176	-	מעל 45% ועד 65%
21,343	-	14,335	7,008	-	מעל 65% ועד 85%
1,134	-	501	633	-	מעל 85%
כושר ספיגה⁽⁵⁾					
1,704	-	-	-	1,704	עד 25%
27,345	-	-	-	27,345	מעל 25% ועד 50%
17,005	-	-	-	17,005	מעל 50% ועד 75%
45,423	-	-	-	45,423	מעל 75%
אחר⁽⁶⁾					
31,641	31,641	-	-	-	סך-הכל סיכון אשראי לפני מקדמים והפחתות - חטיבה עסקית
165,775	31,641	24,847	17,810	91,477	השפעת מקדמים והפחתות
46,388	-	-	-	-	סך-הכל סיכון אשראי חטיבה עסקית
119,387	-	-	-	-	

- הוצג לראשונה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021.
- הפילוח לסגמנטים ולשיעורי המימון נערך בהתאם לניתוח מקור הפירעון של כל אשראי, כפי שהוצג ואושר בתהליך חיתומו.
- "נדל"ן בתהליכי בנייה" כולל אשראי לפרויקטים בשלבי הקמה שונים לרבות: קבוצות רכישה, פרויקטים שנחתם בגינם הסכם ליווי אך טרם החל הליווי מפאת אי עמידה בתנאים מקדמיים (כושר ספיגה הוצג בהתאם לכושר הספיגה המינימלי בהתבסס על תנאי הליווי שאושרו) ויתרות ערבויות חוק מכר בתהליכי ביטול בגין פרויקטים שהסתיימו.
- שיעור מימון הינו היחס בין סיכון האשראי לפני השפעת מקדמים והפחתות לבין שווי הבטוחה העדכני הקיים למועד הדיווח, לפני השפעת מקדמי ביטחון. שיעורי המימון אינם משקללים את גידור הסיכון של יתרות אשראי המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- כושר ספיגה בפרויקטים הינו שיעור הירידה האפשרי המקסימלי בשווי הנכס כגמור, מבלי שהבנק יספוג הפסדים מהפרויקט.
- "אשראי אחר" הינו כל אשראי שאינו עומד בהגדרת אחד הסגמנטים המפורטים לעיל. תחת סעיף זה נכללים לדוגמה מימוני פרויקטי תשתיות (PPP), מימונים כנגד ביטחונות שאינם נדל"ן (כגון פיקדונות, מניות, שעבוד צף, ערבויות צד ג' ועוד), אשראים שוטפים כנגד חוסן פיננסי ועוד.

שיעור האשראי במימון מעל 85% מהווה כ-2.4% מסך היתרה של נכסים שבנייתם הושלמה וקרקעות בחטיבה העסקית ברבעון הראשון של שנת 2022 לעומת 2.7% בדצמבר 2021. שיעור האשראי בכושר ספיגה עד 25% לנדל"ן בתהליכי בנייה מהווה כ-1.1% מסך היתרה של נדל"ן בתהליכי בנייה בחטיבה העסקית ברבעון ראשון של שנת 2022 לעומת 1.9% בדצמבר 2021. יצוין כי ביום 20 במרץ 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת הוראה לפיה לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% יתווספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 75% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד.

ניהול סיכון אשראי בענפי הבינוי והנדל"ן

החשיפה לתחום הבינוי והנדל"ן מהווה חלק משמעותי מתיק האשראי. הבנק מבצע מעקב אחר התפתחות האשראי לענפי הבינוי והנדל"ן ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכונים אשראי לנדל"ן נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לענפי הבינוי והנדל"ן בבנק.

הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים בנוסף למגבלה הרגולטורית המוגדרת על-ידי בנק ישראל. ביום 7 בינואר 2021 פרסם בנק ישראל התאמות נוספות להוראת ניהול בנקאי תקין 250 (הוראת שעה לצורך התמודדות עם משבר הקורונה) - במסגרתו ניתנה התייחסות גם להוראת ניהול בנקאי תקין 315 - מגבלת חבות ענפית. במסגרת העדכון, הוגדר כי מגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן בניכוי חבויות לתשתיות לאומיות תעלה משיעור של 20% ל-22% מסך-כל חבויות הציבור ומגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן תעלה משיעור של 24% ל-26% מסך-כל חבויות הציבור. תוקף ההקלה הוארך עד תום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2021, ובלבד שהשיעור לא יעלה על השיעור ביום 31 בדצמבר 2022 או שיעור המגבלה הענפית כקבוע בהוראת ניהול בנקאי תקין 315, הגבוה מביניהם. כחלק מניהול החשיפה הענפית והעמידה במגבלה בענף, הבנק משתמש בכלים כגון סינדיקציה, ורכישת ביטוח מחברות ביטוח מדורגות המוכרות להפחתת חבות בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313. במהלך המחצית השנייה של שנת 2021 וברבעון הראשון של שנת 2022 הרחיב הבנק את היקף הביטוח לתיק ערבויות חוק מכר וביצע לראשונה ביטוח לתיק ההלוואות המובטחות בשעבוד קרקע. ביטוחים אלו איפשרו לבנק, עם השלמתם, להקטין את החשיפה לענף הבינוי והנדל"ן (לפרטים נוספים ראה [ביאור 10א\(4\)](#)) בתמצית הדוחות הכספיים [הערות שוליים בטבלה "פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענפי הבינוי והנדל"ן"](#) לעיל). הבנק עשוי לנקוט בצעדים נוספים בעתיד להמשיך ניהול המגבלה והחשיפה לענף זה. תהליך החיתום לאשראי חדש בענף נעשה תוך שימוש במדיניות אשראי סדורה לסוגי המימון השונים בענף כדוגמת מימון קרקעות, מימון בנייה למגורים, מימון בנייה והנבה של נכסים מניבים. המדיניות כוללת קריטריונים איכותיים וכמותיים כגון שיעור הון עצמי, LTV מקסימלי, יחס כיסוי מינימלי ורגישות לירידת מחיר. קריטריונים אלו מותאמים לסוג הנכס הממומן ומגדרים את תיאבון הסיכון בענף. חיתום אשראי חדש נעשה תוך קביעת רווחיות מתואמת סיכון.

במסגרת ניטור התיק נבחנים שינויים ומגמות במדדי סיכון שונים גם בהשוואה לנתונים המתפרסמים ביחס לכלל המערכת הבנקאית. הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. הוגדרו אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית, בשיעור האינפלציה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיו. הבנק עושה שימוש במודל המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק. בנוסף, במסגרת בחינת תרחישי קיצון נבחנת ההשפעה גם על האשראי לבינוי ונדל"ן.

הבנק הביא לידי ביטוי בחישובי הפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי שינויים ומגמות באיכות התיק. במהלך 2021 בוצעו התאמות במקדם הפרשה הקבוצתית בענף הבינוי והנדל"ן וזאת לאור הגידול המהיר באשראי בענף ובגין הקלות בחיתום האשראי. התוספת במקדם הפרשה מעודכנת מדי רבעון בהתאם למתודולוגיה שנקבעה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

3.2.4. חשיפת אשראי למדינות זרות

להלן מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

טבלה 3-10: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 31 במרץ 2022			
חשיפה					
מאזנית	חוף-מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	סך-הכל	מאזנית	חוף-מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	סך-הכל
במיליוני ש"ח					
המדינה					
ארצות-הברית	31,232	9,766	40,998	33,895	8,596
שוויץ	3,888	2,033	5,921	3,230	946
אנגליה	9,435	6,743	16,178	8,265	6,203
גרמניה	1,568	5,895	7,463	1,622	1,434
צרפת	2,317	1,204	3,521	1,854	1,127
אחרות	12,799	3,370	16,169	12,348	3,146
סך-כל החשיפות למדינות זרות	61,239	29,011	90,250	61,214	21,452
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIGS:	257	49	306	170	58
פורטוגל, איטליה, יוון וספרד					
מזה: סך החשיפות למדינות LDC	739	59	798	774	61
מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות*	259	26	285	234	54

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

* רשימת המדינות עם בעיות נזילות מבוססת על מספר קריטריונים שנקבעו על-ידי הבנק. התפשטות נגיף הקורונה העלתה את פרמיות הסיכון בשווקים הפיננסיים, וזו בלטה בשווקים המתעוררים. יודגש כי הוספה של מדינות לרשימה לא בהכרח מייצגת הרעה שייחודית למדינה זו, וכמו-כן שיפור באותם אינדיקטורים יוביל בהתאם לעדכון הרשימה.

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוף-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

בחודש פברואר 2022 פרצה מלחמה בין רוסיה ואוקראינה. הבנק בחן וניתח את השפעות האירוע על החשיפות השונות וממשיך לעקוב אחר ההתפתחויות והשלכותיהן. נכון ליום 31 במרץ 2022 לא קיימת לבנק חשיפה מהותית ללקוחות שמדינת התושבות שלהם היא רוסיה או אוקראינה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

3.2.5. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים טבלה 3-11: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2021			ליום 31 במרץ 2022			
סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח						
דירוג אשראי חיצוני⁽⁴⁾						
4,615	2,792	1,823	10,167	6,055	4,112	AA- עד AAA
18,500	6,296	12,204	24,780	12,774	12,006	A- עד A+
661	161	500	720	169	551	BBB- עד BBB+
19	16	3	14	9	5	B- עד BB+
-	-	-	-	-	-	פחות מ-B
198	57	141	158	74	84	ללא דירוג
23,993	9,322	14,671	35,839	19,081	16,758	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו. אך איננה כוללת חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים שיש להם ערבות ממשלתית.
- (2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי.
- (4) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות S&P ו-Moody's.

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 31 במרץ 2022 בכ-35.8 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-11.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-24.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021. עלייה זו נבעה מעלייה בחשיפה החוץ-מאזנית בסך כ-9.8 מיליארד ש"ח הנובעת בעיקר מרכישת ביטוח בגין ערבויות חוק מכר ומהגדלת ביטוח לתיק אשראי מקרקעין מחברות ביטוח זרות. כ-97.5% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה.

החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-48.4% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 51.3% בחברות ביטוח ו-0.3% מוסד פיננסי אחר. החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים במדינות מערב אירופה (79.6%), בארצות-הברית (17.3%) ובמדינות דרום ומזרח אסיה (3.1%).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

3.2.6 סיכונים בתיק הלוואות לדיור טבלה 12-3: סיכונים בתיק הלוואות לדיור

יתרה ליום			
31.12.21	31.03.21	31.03.22	
במיליוני ש"ח			
			יתרות אשראי
115,166	101,340	119,744	הלוואות מכספי הבנק
961	1,020	944	הלוואות מכספי האוצר*
229	183	243	מענקים מכספי האוצר*
116,356	102,543	120,931	סך-הכל
			ביצוע
לשנה שהסתיימה ביום			סך-הכל הלוואות מכספי הבנק
31.12.21	31.03.21	31.03.22	
במיליוני ש"ח			
28,683	5,046	7,912	הלוואות מכספי האוצר
69	13	13	הלוואות
57	10	12	מענקים
126	23	25	סך-הכל מכספי האוצר
28,809	5,069	7,937	סך-הכל הלוואות חדשות
2,794	404	672	הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק
31,603	5,473	8,609	סך-הכל הלוואות שניתנו

* סכום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

טבלה 13-3: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי

שעור חוב בעייתי	חוב בעייתי*	שעור ההפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור*	הפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור*	שעור הסכום בפיגור	הסכום בפיגור של 90 יום או יותר מתוך סך החובות הבעייתיים	יתרת חוב רשומה	
במיליוני ש"ח/באחוזים							
0.49%	581	0.40%	482	0.08%	94	119,744	31.03.2022
0.52%	595	0.46%	533	0.09%	101	115,166	31.12.2021
0.68%	676	0.76%	758	0.12%	122	99,495	31.12.2020

* החל מיום 1 בינואר 2022 בעקבות יישום כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים, הלוואות לדיור אשר הקרן או הריבית בגינן מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, מסווגות כחובות לא צוברים הכנסות ריבית.

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2022 שיעור הפיגור, שיעור החוב הבעייתי ושיעור ההפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור ירדו לעומת סוף 2021 ונמוכים גם בהשוואה לסוף 2020. ציוין כי הירידה בהפרשה להפסדי אשראי ביחס ליתרה ליום 31 בדצמבר 2021 נובעת בעיקרה מיישום הוראות בדבר הפסדי אשראי צפויים (CECL).

התפתחות יתרות אשראי לדיור

טבלה 3-14: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

סך-הכל	מגזר מטבע-חוץ		מגזר צמוד מדד				מגזר לא-צמוד					
	ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה			
	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח		
4.0%	119,744	0.1%	140	24.2%	29,025	11.2%	13,463	39.8%	47,498	24.7%	29,618	31.03.2022
15.8%	115,166	0.1%	147	24.4%	28,137	11.8%	13,610	39.6%	45,600	24.0%	27,672	31.12.2021
10.8%	99,495	0.2%	200	25.7%	25,573	13.7%	13,619	38.8%	38,623	21.6%	21,480	31.12.2020

כימות ומדידת הסיכון - תיק אשראי לדיור

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיור ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לדיור נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר באשראי לדיור, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לדיור בבנק.

הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים. במסגרת המגבלות ישנה התייחסות לשיעורי LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי, תקופת הלואה, פריסה גיאוגרפית, שיעור הפיגורים וכדומה. ניטור המדדים מתבצע גם בהשוואה לנתונים בכלל המערכת הבנקאית.

הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. הוגדרו אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית המשתנה, בשיעור האינפלציה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיור.

דיווח הנתונים נעשה ברמה חודשית במסגרת פורום סיכון חטיבתי בראשות מנהלת החטיבה הקמעונאית וברמה רבעונית במסגרת הדיווח על התפתחות תיק האשראי וסיכון האשראי בהנהלה ובדירקטוריון.

הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק המשכנתאות. בנוסף, במסגרת בחינת תרחישי קיצון נבחנת השפעה גם על תיק המשכנתאות. כמו-כן, קיימים הסדרי ביטוח - ביטוח חיים וביטוח מבנה.

טבלה 3-15: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 רבעונים אחרונים

	2021				2022	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
	במיליוני ש"ח					
יתרות לסוף תקופה	101,340	105,466	109,989	115,166	119,744	
שינוי ביתרות	1.9%	4.1%	4.3%	4.7%	4.0%	
ביצוע הלואות חדשות	5,069	7,159	7,752	8,829	7,937	

נתוני הלוואות לדיור - שיעור מסך הביצועים החדשים טבלה 16-3: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
31.03.21	30.06.21	30.09.21	31.12.21	31.03.22	
מאפיינים					
41.5%	41.8%	40.0%	41.0%	42.2%	שיעור מימון מעל 60%
0.1%	0.1%	0.1%	-	0.1%	שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (לרכישה ובהחזר חודשי)
58.6%	59.8%	60.4%	60.1%	59.6%	שיעור בריבית משתנה
5.2%	3.8%	4.5%	3.8%	2.7%	שיעור הלוואות לכל מטרה
10.6%	9.3%	11.1%	11.8%	11.2%	שיעור הלוואות למטרת השקעה מסך רכישת דירות
8.0%	8.1%	8.1%	8.2%	8.0%	קרן המתוכננת להיפרע מעל גיל 67 (ללא השקעה)
24.5	24.5	24.6	24.6	24.6	תקופת פירעון מקורית ממוצעת לרכישה בשנים (ללא גישור)

ברבעון ראשון של שנת 2022 קיימת עלייה ביתרות הלוואות לדיור של 4% לעומת דצמבר 2021. במדדי איכות התיק נרשמה עלייה (החמרה) במדד שיעור מימון מעל 60% בהשפעת עליית מחירי הדיור. מדד שיעור החזר מהכנסה מעל 40% נישאר ברמה דומה לרבעונים קודמים. ירידה נרשמה במדד שיעור ביצועי הלוואות בריבית משתנה ובישעור הלוואות לכל מטרה. יציבות נרשמה בתקופת הפירעון הממוצעת לרכישה.

3.2.7. אשראי ללקוחות פרטיים (ללא דיור)

מתן אשראי ללקוחות פרטיים נעשה בהלימה למדיניות ולנוהלי האשראי והביטחונות, לרבות: מטרת האשראי והתאמתה לצרכי הלקוח, סכום האשראי המבוקש והתאמתו ליכולת ההחזר של הלקוח. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית המאושרות בסניפים מבוצעות באמצעות מערכות ממוכנות, מודלים וכלים התומכים בקבלת החלטות של בעל הסמכות. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים מוגשות ונבחנות ברמת קבוצת סיכון, כנדרש על-פי הוראות בנק ישראל. בקשות האשראי נבחנות תוך מתן דגש לנושאים המצוינים לעיל.

ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית מוצע בין היתר, אשראי מקוון מסוג "אשראי ברגע". סכום הלוואה המירבי אותו יכול הלקוח לקבל ותנאי הלוואה נקבעים על-פי קריטריונים שונים בהתאם לנתוני הלקוח וחשבוניתו.

פנייה יזומה למתן אשראי ללקוחות פרטיים מתבצעת לאוכלוסייה מוגדרת לאחר הפעלת סננים רלוונטיים. מתן האשראי מותאם לצרכי הלקוח ויכולת ההחזר שלו, ולאחר שנתינו לו גילוי נאות מלא על נתוני הלוואה.

תוכניות הבנק לצמיחה במוצרים הבנקאיים, ובין היתר בתחום האשראי, מתבססת על היבטי פוטנציאל צמיחה כמו גם היבטי סיכון, ביניהם, הצמיחה הצפויה במשק, יכולת ההחזר של הלקוחות, היקף הפירעונות הצפוי ועוד. הבנק מבצע מעקב שוטף אחר ביצועי האשראי והסיכון.

החטיבה הקמעונאית נוקטת פעולות לניהול סיכון האשראי בקרב אנשים פרטיים, המבוססות על עקרונות ניהול סיכונים אשראי בבנק, באמצעות כלי מדידה ובקרה לניטור תיק האשראי, איכותו, סיכנו ועמידה במגבלות המדיניות, ביניהם: מודל סטטיסטי לדרוג סיכון אשראי ללווים פרטיים, מדדי תאבון סיכון, מדיניות ונוהלי אשראי ומדרג סמכויות, ותהליכי בקרה בתחום סיכונים אשראי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 3-17: יתרת האשראי לאנשים פרטיים בישראל

השינוי	יתרה ליום		במיליוני ש"ח	
	31.12.2021	31.03.2022		
				מאזני
1.1%	28	2,522	2,550	עו"ש חובה
1.1%	256	24,073	24,329	הלוואות ⁽¹⁾
11.6%	5	43	48	מזה: הלוואות בולט ובלון
(4.2%)	(141)	3,376	3,235	אשראי לרכישת כלי רכב ⁽²⁾
(2.5%)	(122)	4,838	4,716	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.1%	21	34,809	34,830	סך-הכל סיכון אשראי מאזני
				חוץ-מאזני
(0.8%)	(141)	17,743	17,602	סיכון אשראי חוץ-מאזני
(0.2%)	(120)	52,552	52,432	סך-הכל סיכון אשראי כולל

(1) אינו כולל הלוואות לרכישת כלי רכב.
 (2) כולל הלוואות שניתנו למטרת רכישת כלי רכב ובשעבוד כלי רכב.

טבלה 3-18: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בישראל בהתאם להכנסה הממוצעת⁽¹⁾ ולגודל הלווה

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2021			ליום 31 במרץ 2022			סך-הכל	הכנסה לחשבון	עד 10 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	מעל 20 אלפי ש"ח	
	הכנסה לחשבון			הכנסה לחשבון								
	עד 10 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	מעל 20 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	מעל 20 אלפי ש"ח						
												במיליוני ש"ח
												אשראי ללווה באלפי ש"ח
	3,615	1,137	1,023	1,455	3,597	1,157	1,019	1,421	עד 20			
	3,185	1,041	835	1,309	3,116	1,029	826	1,261	מ-20 עד 40			
	7,069	1,968	2,261	2,840	6,972	1,996	2,241	2,735	מ-40 עד 80			
	10,458	3,711	4,001	2,746	10,325	3,739	3,922	2,664	מ-80 עד 150			
	8,622	5,345	2,478	799	8,854	5,549	2,488	817	מ-150 עד 300			
	1,860	1,548	159	153	1,966	1,604	164	198	מעל 300			
	34,809	14,750	10,757	9,302	34,830	15,074	10,660	9,096	סך-הכל			

(1) ההכנסה לחשבון חושבה בהתבסס על הכנסה ממוצעת לתקופה של 12 חודשים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 3-19: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בישראל בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הלוויים

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרץ 2022	
סיכון אשראי מאזני במיליוני ש"ח		
גודל תיק נכסים פיננסיים באלפי ש"ח		
18,216	18,166	עד 10
6,424	6,440	מ-10 עד 50
5,276	5,268	מ-50 עד 200
2,358	2,353	מ-200 עד 500
2,535	2,603	מעל 500
34,809	34,830	סך-הכל

טבלה 3-20: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בישראל בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון

ליום 31 בדצמבר 2021			ליום 31 במרץ 2022			
סך-הכל	הלוואות בריבית קבועה	הלוואות בריבית משתנה	סך-הכל	הלוואות בריבית קבועה	הלוואות בריבית משתנה	
במיליוני ש"ח						
תקופה לפירעון						
8,217	5,235	2,982	8,221	5,130	3,091	עד שנה
6,794	89	6,705	6,590	79	6,511	משנה עד 3 שנים
11,615	88	11,527	11,554	88	11,466	מ-3 עד 5 שנים
8,183	89	8,094	8,465	83	8,382	מעל 5 שנים
34,809	5,501	29,308	34,830	5,380	29,450	סך-הכל

לפרטים בדבר חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל ראה [ביאור 13](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

ברבעון הראשון של שנת 2022 עלתה יתרת הלוואות לאנשים פרטיים בישראל כולל אשראי לרכישת כלי רכב בשיעור של כ-0.4% לעומת 31 בדצמבר 2021. סך סיכון האשראי המאזני גדל בתקופה זו בכ-0.1%. בסיכון האשראי החוץ-מאזני חלה ירידה של כ-0.8%.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

3.2.8. מימון ממונף

טבלה 21-3: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה

ליום 31 במרץ 2022			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
	11	216	227
1	998	393	1,391
2	240	-	240
3	561	-	561
4	350	-	350
5	644	-	644
6	422	-	422
7	3,226	609	3,835

ענף המשק של הלווה

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

בתי מלון שירותי הארחה ואוכל

כרייה וחציבה*

מסחר

שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח

תעשייה

סך-הכל

* בניכוי מחיקה והפרשה פרטנית להפסדי אשראי בסך של כ-270 מיליון ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2021			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
	3	326	329
1	889	497	1,386
2	240	-	240
3	600	-	600
4	641	-	641
5	425	-	425
6	2,798	823	3,621

ענף המשק של הלווה

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

בתי מלון שירותי הארחה ואוכל

מסחר

שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח

תעשייה

סך-הכל

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

3.2.9. סיכון אשראי בגין חשיפות ללווים גדולים

טבלה 22-3: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק

31 במרץ 2022			
מספר לוויים	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
	ענף משק		
1	2,598	890	3,488
5	3,797	4,055	7,852
1	899	1,004	1,903
1	1,195	196	1,391
1	901	497	1,398
11	10,851	10,380	21,231
2	995	3,533	4,528
22	21,236	20,555	41,791
	ענף משק		
1	2,157	1,227	3,384
5	3,523	4,624	8,147
1	782	1,133	1,915
1	1,300	103	1,403
1	898	496	1,394
1	158	1,306	1,464
10	10,187	10,950	21,137
2	1,094	3,768	4,862
22	20,099	23,607	43,706

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

3.2.10. סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

נכון ליום 31 במרץ 2022 קיימת קבוצת לווים אחת אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" (להלן: "הוראה 313"), עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313). הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות לקבוצות לווים. נכון למועד הדוח הבנק אינו חורג מהמגבלות.

טבלה 23-3: יתרות סיכון האשראי⁽¹⁾ לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313) ליום 31 במרץ 2022

31 במרץ 2022						
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	מזה: סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾	חבות ברוטו ⁽³⁾	ניכויים ⁽⁴⁾	חבות נטו ⁽¹⁾	שיעור מההון הרגולטורי
במיליוני ש"ח						
5,034	1,999	189	7,036	9	7,027	16.3%

- הנתונים המוצגים להלן מייצגים חשיפה לקבוצות לווים והינם לאחר הפחתת הניכויים המותרים בהוראה 313. נתונים אלה אינם ברי השוואה לנתונים בדבר חבות לווים המפורטים בגילויים אחרים בדוח.
- סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- הסכום כולל ערביות צד ג' מחוץ לקבוצה.
- ניכויים המותרים בהתאם להוראה 313, הכוללים בעיקר פיקדונות המופקדים בבנק, אגרות-חוב שהונפקו על-ידי מדינת ישראל, כתבי שיפוי של מדינת ישראל או גופים פיננסיים המותרים בניכוי.

3.3. סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או של תיק נכסים/מכשירים עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

3.3.1. סיכון ריבית

סיכון הריבית הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי ריבית במטבעות השונים. הסיכון כולל גם את גורמי הסיכון הבאים:

- סיכון תמחור מחדש (Repricing risk)** - סיכון הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (בריבית הקבועה) ובמועדי התמחור מחדש (בריבית המשתנה);
- סיכון עקום התשואה (Yield curve risk)** - סיכון הנובע משינויים שונים בשיעורי הריבית לתקופות פירעון שונות שיבואו לידי ביטוי בשינוי בשיפוע העקום (התללה או השטחה) או בצורתו (פיתול);
- סיכון מרווח (Spread risk)** - סיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחים בין עקומי ריבית שונים;
- סיכון אופציונליות** - נובע מזכויות מימוש שונות הגלומות בנכסים והתחייבויות (לדוגמה הזכות למשיכת כספים בכל עת, לעיתים ללא קנסות);
- חשיפת הערך** - אומדן השינוי הצפוי בערך הכלכלי (ההון הפיננסי) כתוצאה משינויי הריבית;
- חשיפת ההכנסה החשבונאית** - השינוי הצפוי בהכנסה החשבונאית בשנה הקרובה כתוצאה משינויי הריבית.

טבלה 24-3: שווי הוגן נטו מותאם* של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 בדצמבר 2021			31 במרץ 2022		
שקל	מטבע-חוץ	סך-הכל	שקל	מטבע-חוץ	סך-הכל
במיליוני ש"ח					
40,769	1,409	42,178	39,052	331	39,383
39,879	1,326	41,205	38,825	155	38,980

* שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא-כספיים ולאחר השפעת התחייבויות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

לפירוט נוסף בדבר הנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 15.ב](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

טבלה 25-3: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם* של הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 בדצמבר 2021			31 במרץ 2022			
סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל	סך-הכל	מטבע-חוץ	שקל	
במיליוני ש"ח						
שינויים מקבילים						
669	227	442	356	219	137	עלייה במקביל של 1%
647	233	414	397	258	139	מזה: תיק בנקאי
(604)	(154)	(450)	(261)	(227)	(34)	ירידה במקביל של 1%
(587)	(157)	(430)	(305)	(266)	(39)	מזה: תיק בנקאי
שינויים לא מקבילים						
(288)	(42)	(246)	(106)	77	(183)	התללה ⁽¹⁾
503	67	436	355	(60)	415	השטחה ⁽²⁾
632	96	536	495	24	471	עליית ריבית בטווח הקצר
(639)	(93)	(546)	(488)	1	(489)	ירידת ריבית בטווח הקצר

* שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא-כספיים ולאחר השפעת התחייבויות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.
 (1) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.
 (2) השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

בטבלה זו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שמצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

טבלה 26-3: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

ליום 31 בדצמבר 2021			ליום 31 במרץ 2022			
סך-הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך-הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	
במיליוני ש"ח						
1,379	(12)	1,391	1,488	(114)	1,602	עלייה במקביל של 1%
1,354	(37)	1,391	1,527	(75)	1,602	מזה: תיק בנקאי
(773)	(57)	(716)	(698)	6	(704)	ירידה במקביל של 1%
(757)	(41)	(716)	(744)	(40)	(704)	מזה: תיק בנקאי

רגישות ההכנסה בטבלה לעיל חושבה על-ידי שינוי עקומי הריבית תוך שימוש בהנחות לגבי שינויים במרווחי פיקדונות, מעבר כספים מעו"ש לפיקדונות במקרה של עליית ריבית לעומת יציבות ביתרות במקרה של ירידת ריבית ובהנחה של רצפות ריבית כך שעקומי הריבית השונים יורדים לאפס. במגזר מטבע-החוץ עקום הריבית יורד לאפס או לריבית השלילית הקיימת, הנמוך מביניהם. בחלק מהתרחישים ההפסד התיאורטי במקרה של ריבית שלילית (מתחת לרצפה) עלול להיות גבוה יותר. רגישות התיק למסחר חושבה בגישת MTM. העלייה ברגישות ההכנסה נובעת מהמשך הגידול ביתרות עו"ש זכות.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022 נרשמה עלייה בעקום הריביות השקלי והדולרי ועלייה מתונה בעקום הריבית המדדי. כמו-כן אירעו לאחרונה עליות בריביות הבנקים המרכזיים בישראל ובארצות-הברית וקיימות ציפיות להמשך תהליך העלאת ריביות הבנקים המרכזיים. עליית עקומי הריבית יוצרת השפעה על הערך הכלכלי כמפורט בלוח רגישות הערך הכלכלי בדוח על הסיכונים. עליית הריביות לטווח קצר ובפרט ריביות הבנקים המרכזיים יוצרת השפעה חיובית על הכנסות הבנק לאורך זמן, כמפורט בלוח רגישות ההכנסה לעיל. עם זאת, לעליית עקומי הריבית השפעה שלילית על ההון העצמי של הבנק, עקב ירידת שווי של תיק אגרות-החוב הזמין למכירה (בקיצו שינוי שווי התחייבויות בגין זכויות עובדים), שכן בניגוד לרגישות הערך הכלכלי, המתחשבת בכל המכשירים הפיננסיים במאזן הבנק, ההון העצמי מושפע רק מחלקם. לפירוט ראה פרק יעד הלימות הון בדוח על הסיכונים. על מנת למתן השפעת שינוי ריבית עתידיים על ההון העצמי של הבנק, הועברו במהלך הרבעון הראשון אגרות-חוב בסך של כ-3.5 מיליארד ש"ח (בשקלים ובמטבע-חוץ) מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון. יצוין כי ההעברה אינה משפיעה על פוזיציות הריבית של הבנק במונחי רגישות ערך או רגישות הכנסה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 במרץ 2022

3.3.2. סיכון שער חליפין

סיכוני המטבע (או בשמם האחר - חשיפת בסיסי הצמדה) כוללים את החשיפה לשערי חליפין של המטבעות השונים מול השקל וכן את החשיפה למדד המחירים לצרכן בכלל הבנק.

טבלה 27-3: רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי ושינויים במדד המחירים לצרכן

31 בדצמבר 2021		31 במרץ 2022		
ירידה 10%	עלייה 10%	ירידה 10%	עלייה 10%	
במיליוני ש"ח				
225	74	250	(88)	דולר ארצות-הברית
*40	*27	49	(21)	אירו
ממד המחירים לצרכן				
ירידה 3%	עלייה 3%	ירידה 3%	עלייה 3%	
(548)	529	(589)	582	

* הוצג מחדש.

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בשערי חליפין, המבוסס על שערות כל המכשירים המאזניים והחוץ-מאזניים במערכת לניהול סיכונים, תוך שימוש במודלים מקובלים לשערות כל מכשיר, ובשערים יציגים כשער הבסיס. לצורך החישוב משוערך התיק מחדש בשער חליפין המשקף עלייה/ירידה בשיעור המוצג, ללא הנחות נוספות. הרגישות למדד המחירים לצרכן מחושבת על-פי חשיפת הבנק למדד כמפורט בביאור 14 בתמצית הדוחות הכספיים ובתוספת השפעת רצפת מדד על הרווח החשבונאי הצפוי.

לפירוט והרחבה בנושא סיכוני השוק ובכלל זה סיכון הריבית, סיכון שערי חליפין וסיכון השקעה (סיכון מניית ומרווחי אשראי) ראה [הדוח על הסיכונים](#).

3.4. סיכון נזילות ומימון

סיכון נזילות - סיכון הנזילות מוגדר כסיכון קיים, או עתידי, ליציבות הבנק ולרווחיו הנובע מאי יכולתו לעמוד בתזרים המזומנים הנדרש לצרכיו. סיכון הנזילות בבנק נבחן בראיה רחבה יותר של יכולת עמידה בפירעון ההתחייבויות במועד פירעון גם בעתות לחץ, בלי לפגוע בהתנהלות השוטפת במסגרת תוכניות העבודה של הבנק ובלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון מימון - הינו הסיכון לאי יכולת לגייס מקורות חדשים במקום אלו שהגיעו לפירעון, או שהגיוס מחדש יבוצע בתקופות ובתנאים אשר יפגעו בהכנסות הבנק נטו מריבית. הסיכון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות.

טבלה 28-3: יחס כיסוי הנזילות (LCR)*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2021	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2022	
באחוזים			
124%	139%	123%	א. בנתוני המאוחד
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ב. בנתוני הבנק			
124%	139%	122%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

* היחס במאוחד ובתאגיד הבנקאי "סולו" מחושב על בסיס יומי, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות.

לימים	לימים	
31 בדצמבר	31 במרץ	
*2021	2022	
באחוזים		
		בנתוני המאוחד
136%	134%	יחס מימון יציב נטו
100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

* הוצג מחדש.

מתחילת השנה לא חלו שינויים מהותיים במדיניות ניהול סיכון הנזילות ובמדיניות גיוס המקורות. יחס כיסוי הנזילות הממוצע של הרבעון הראשון של שנת 2022 ירד מעט לעומת הרבעון הקודם על רקע גידול באשראי. יחס מימון יציב נטו לסוף הרבעון הראשון של שנת 2022 עומד על 134% במאוחד, כאשר הדרישה המזערית היא 100%. יחס מימון יציב נטו ירד מעט במהלך רבעון הראשון של שנת 2022 על רקע גידול באשראי מעבר לגידול במקורות מימון יציבים.

3.5 סיכון ציות

סיכון הציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שהוא אינו מקיים את הוראות הציות כהגדרתן בהוראת ניהול בנקאי תקין 308. תחת סיכון הציות כלולים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, גם סיכונים הנובעים מתחום הוגנות הבנק כלפי לקוחותיו, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור (לרבות אלה העוסקות בדיני המס), מתן ייעוץ ללקוח, אכיפה בניירות-ערך, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע), הוראות החקיקה בישראל ליישום ה-FATCA וה-CRS והיבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או לשירותים ללקוחות או הוראות בעלות אופי דומה. סיכון הציות כולל גם את סיכון המוניטין הנלווה לאי-הציות להוראות האמורות.

במסגרת סיכון הציות נכלל גם הסיכון בקשר עם פעילות הבנק מול בנקים שמקום מושבם ברשות הפלסטינאית אשר טעונה עמידה בדרישות רגולטוריות שונות, בפרט בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור, וכרוכה במעקב אחר העברות כספים אל ומאת תושבי הרשות הפלסטינאית. בתחילת שנת 2009 הפסיק הבנק את פעילותו עם בנקים וסניפים שמקום מושבם ברצועת עזה, לאחר שהממשלה הכריזה על עזה כעל ישות עוינת. במרוצת השנים, חזר הבנק ופנה לבנק ישראל ולמשרד האוצר והודיע כי נוכח הבעייתיות הכרוכה במתן שירותים בנקאיים לבנקים הפלסטינאיים ברצונו להפסיק מתן שירותים קורספונדנטים לבנקים אלה.

בחודש ינואר 2018 קיבל הבנק כתבי חסינות ושיפוי חתומים מהיועץ המשפטי לממשלה ומשרד האוצר. כתב החסינות מגן על הבנק, נושאי משרה בו ועובדיו מפני הגשת כתב אישום בישראל בגין עבירות מסוימות בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור ביחס לשירותים שהבנק העניק או יעניק לבנקים פלסטיניים מיום 28 במרץ 2016 ועד ליום 31 במאי 2019 ("תקופת החסינות והשיפוי"). בהמשך לכתב החסינות, קיבל הבנק בינואר 2018 מכתב מהמפקחת על הבנקים ובו הודעתה כי לא יינקטו צעדי אכיפה בכל הנוגע לפעולות של הבנק בקשר למתן שירותי קורספונדנציה שעליהם חל כתב החסינות.

בכתב השיפוי התחייבה מדינת ישראל לשפות את הבנק בסכום של עד 1.5 מיליארד ש"ח בגין הוצאות (חבות לפי פסק דין והוצאות משפט) בהן יישא הבנק במסגרת הליכים אזרחיים או הליכים פליליים שלא הסתיימו בהרשעה אשר ננקטו כנגד הבנק, נושא משרה בו או עובד בקשר עם מתן השירותים הקורספונדנטים בתקופת החסינות והשיפוי. התחייבויות החסינות והשיפוי הניתנות לבנק, כאמור כפופות לסייגים שנקבעו בהן ולתנאים בהם על הבנק לעמוד.

לאור בקשת המדינה לדחות את מועד סיום מתן השירותים הקורספונדנטים עד ליישום של פתרון ארוך טווח למתן השירותים הקורספונדנטים, באמצעות הקמת חברה ממשלתית אשר תספק לבנקים פלסטיניים שירותים אלה - ניתן ביום 30 ביוני 2019 כתב שיפוי מעודכן. בהתאם לכתב השיפוי המעודכן, עודכן סכום השיפוי בו התחייבה המדינה כלפי הבנק כמפורט לעיל, לסכום של עד 1.5 מיליארד ש"ח בגין כל הליך (ולא באופן מצטבר). בחודש יולי 2021 נמסר לבנק כתב שיפוי מעודכן בתוקף עד ליום 15 ביולי 2022 עם אפשרות למדינה להאריך עד ליום 31 בדצמבר 2022. כתב החסינות הוארך אף הוא עד ליום 15 ביולי 2022.

למידע נוסף בנושא סיכון ציות ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2021](#). לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.10](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

3.6 סיכונים אחרים

לפירוט והרחבה בנושא סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון גולציה וחקיקה, סיכון כלכלי, סיכון אסטרטגי וסיכון סביבתי (לרבות סיכון אקלים) ראה [דוח על הסיכונים גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים גילוי בהתאם לנדבך 3 במרץ 2022](#) והדוח על הסיכונים גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים גילוי 31 בדצמבר 2021.

4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים

4.1 מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם מפורט בביאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2021. ביישום כללי החשבונאות, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

אומדני הנהלה וההנחות העיקריות ששימשו, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2021, למעט האומדנים וההנחות בקשר עם היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (ASC 326). לפרטים נוספים ראה [גם ב'אור 1.g](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (ASC 326). עיקרי השינויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: הפרשה להפסדי אשראי מחושבת לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן הפרשה להפסדי אשראי נעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שמשקף תחזיות סבירות ונתמכות לגבי אירועים כלכליים עתידיים. השפעת יישום התקן הסתכמה בגידול בסך של כ-546 מיליון ש"ח ביתרת הפרשה להפסדי אשראי, אשר נזקפו לאחר השפעת המס ישירות ליתרת העודפים.

הפרשה להפסדי אשראי מחושבת עבור הלוואות וחיפוט אשראי חוץ-מאזניות וכן בגין אגרות-חוב מוחזקות לפדיון ונכסים פיננסיים אחרים הנמדדים לפי עלות מופחתת.

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בהתאם לשיטה מתקדמת המבוססת על אומדן כלכלי של תוחלת ההפסד הצפויה לאורך חיי האשראי (Life Time Expected Loss) באמצעות אומדן של רכיבי הפסד האשראי: ההסתברות לכשל (PD) וההפסד בהינתן כשל (LGD) ויתרת האשראי, המביאה בחשבון פירעונות וניצולים עתידיים של מסגרות חוץ-מאזניות (EAD), כולל התאמות מאקרו כלכליות והתאמות בגין גורמים איכותיים. נתוני השיטה מבוססים בעיקרם על מידע פנימי הקיים בבנק, במקרים בהם קיימות מגבלות של מידע היסטורי שולבו הערכות מומחה. ההתאמות המאקרו כלכליות מבוססות על תחזיות הבנק בקשר לפרמטרים מאקרו כלכליים, לרבות: שיעורי אבטלה, מדד המחירים לצרכן, מדד מחירי הדיור, תוצר לאומי גולמי, צריכה פרטית ושכר ממוצע במשק.

ההתאמות למודל בגין גורמים איכותיים מתייחסות, בין השאר, למאפיינים פוליטיים וסביבתיים, צמיחה מהירה באשראי, מדיניות ונהלי מתן האשראי של הבנק, לרבות שינויים באסטרטגיית מתן האשראי, תהליכי חיתום וגורמים נוספים.

4.2. בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק, הממונה על החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes Oxley" שנחקק בארצות-הברית. ההוראות של שני הסעיפים בחוק הנ"ל שולבו בהוראות הדיווח לציבור.

הוראת סעיף 302 בדבר קיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מקוימת בבנק בתדירות רבעונית, והוראת סעיף 404 בדבר הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקוימת עבור סוף כל שנה, כנדרש בהוראות.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (רשות ניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-COSO 2013 Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission. כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקורות העיקריות. הבנק מבצע עבור שנת 2022 כמדי שנה, על-פי המתודולוגיות המקובלות ובסיוע חברת ייעוץ, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות עבור השנה השוטפת. עיקר פעילות זו, על-פי המתוכנן, תושלם במהלך המחצית השנייה של השנה.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק, הממונה על החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 במרץ 2022 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31 במרץ 2022 לא אירע שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

דב קוטלר
המנהל הכללי

ראובן קרופיק
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 22 במאי 2022

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

איגוח

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות המשקפות את התזרימים הצפויים בגין הלוואות שקובצו יחדיו.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל 2/באזל 3

תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 1

הון רובד 1 - הון על בסיס מתמשך (going-concern capital) כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הסכמי רכש/מכר חוזר

הסכמים לרכישה או מכירה של ניירות-ערך בתמורה למזומן או ניירות-ערך, כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת ככנס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע

הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האיגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter

מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגיל ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

B2B

Business To Business

פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

CVA

Credit Valuation Adjustment

חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act

חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation

התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

FINMA

Swiss Financial Market Supervisory Authority

הרשות המפקחת על המוסדות הפיננסיים בשוויץ.

GRI

Global Reporting Initiative

תקן בינ"ל לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process

תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country

ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio

היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

MTM

Mark to Market

שערוך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Non Performing Loan

אשראי פגום שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk

מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

א

איגוח 221,95

אנשים קשורים 187

אקטואריה 28

אשראי לציבור 59,56,55,52,51,50,49,48,41,26,23,14,13,11,8,
149,148,146,142,138,110,109,108,107,106,101,90,88,84,79,
164,163,162,161,160,159,158,157,156,155,154,153,152,151,150,
203,202,200,175,174,173,172,171,170,169,168,167,166,165,
221,220,215,213,208,207,205,204

ג

גידור 135,120,95,94,93,55,43,21

ד

דיבידנד 120,116,95,88,87,86,32,31,13,8

ה

הון והלימות הון 33

הון מניות 86,85

הלבנת הון 206,187,126,70,19

הלוואות לדיור 52,51,50,49,47,44,41,38,37,36,34,32,27,26,8,
148,146,142,138,136,119,117,108,107,106,92,91,90,89,62,60,
187,186,167,166,165,164,161,158,157,155,154,153,152,150,149,
204,203,202,193

הליכים משפטיים 125,124,19

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 160,159

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 213,23

ו

ועדת שטרומ 199,185

ז

זכויות עובדים 116,115,114,113,112,111,87,79,68

ח

חובות בסיווג בעייתי 90

חובות פגומים 160,159,158,155,154,146,142,108,107,48,47,44

י

יעד הון 119,32

ירידת-ערך 92,91

מ

מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 191,150,149,148,79,43,41,8
196

מגזרי פעילות פיקוחיים 142,140,138,136,79,53,41,37,36,8,7,
208,150,149,148,146,144

מדינות זרות 29

מדיניות חשבונאית 93,92,91,90,89,79

מימון ממונף 66,9

מינוף 122,121,120,119,118,117,116,90,79,35,12,8

מסגרות אשראי 199,185,167,28

מפקידים גדולים 209,39,31

נ

נגזרים 95,94,93,87,84,79,67,59,52,51,50,43,39,31,28,21,8,
173,172,171,170,169,135,134,133,132,131,130,129,120,111,96,
216,215,212,209,208,184,183,182,181,180,178,177,176,175,174,
221,220,219,218,217

נזילות 122,69,58,43,32,14,12,7

ניירות-ערך 79,72,59,52,51,50,43,35,34,31,30,28,26,21,14,11,
124,123,121,108,107,106,105,104,103,102,101,94,88,87,84,
180,178,177,176,175,174,173,172,171,170,169,152,151,136,133,
221,217,215,208,199,186,181

נכסים אחרים 170,169,152,151,108,107,106,87,84,52,51,50,
216,171

נכסי סיכון 146,142,138,117,34

ס

סייבר 43,14

סיכון אשראי 53,52,51,50,49,46,43,34,28,27,23,19,14,9,8,7,
151,120,117,111,109,108,107,106,79,67,64,63,59,58,56,55,54,
166,165,164,163,162,161,160,159,158,157,156,155,154,153,152,
213,200,175,174,173,172,168,167

סיכונים אחרים 71,7

סיכון מוניטין 71,43,19,14

סיכון מימון 70

סיכון נזילות 69,43,14,12,7

סיכון סביבתי 19

סיכון רגולטורי 43,14

סיכון ריבית 67,43,32,14

סיכון שוק 67,43,19,14,7

סיכון תפעולי 117,43,34,19,14

ע

עמלות 8, 12, 13, 20, 23, 24, 36, 37, 41, 82, 124, 125, 136, 140, 144,
148, 149, 150, 193, 200, 202, 203, 204, 205, 207, 208, 215
ענפי משק 8, 9, 27, 30, 50, 51, 52, 67, 201

פ

פיקדונות הציבור 26, 30, 31, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 79, 84, 90, 94,
138, 142, 146, 148, 149, 150, 169, 170, 171, 173, 174, 175, 200, 202,
204, 205, 206, 207, 208, 209, 217, 218, 220

ר

רגולציה 19, 71, 126, 203
רווח למניה 82

ש

שווי הוגן 9, 21, 25, 31, 43, 68, 79, 83, 95, 97, 98, 99, 100, 101, 102,
103, 104, 105, 112, 133, 134, 135, 158, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178,
179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 212

ת

תגמול 85, 86, 125, 126
תיק בנקאי 67, 68
תיק למסחר 29
תשואה להון 11
תשלום מבוסס מניות 85, 86, 87